Всесоюзная бібліятэка ім. В. І. Леніна

Комуністычная партыя (большавікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 18 (5692) | 22 студзеня 1937 г., пятніца | ЦАНА 10 КАП.

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Надзвычайны XVII Усерасійскі З'езд Советаў прыняў Канстытуцыю РСФСР.
XIII гадавіна з дня смерці В. І. Леніна — Жалобнае пасяджэнне ў Вялікім тэатры.
Жалобны пленум менскага гарадскога совета — таварышу Сталіну.
Перамогі соцыялістычнай індустрыі.
Артыкулы: Перадавы — Аб насенні не забываць ні на мінуту. Перадавы артыкул «Праўды» — Трацкісцкія шпіёны, дыверсанты, здраднікі радзімы (3 стар.). Гураліо — Бюракратычнае кручкатворства.
Расстраляць контррэвалюцыйную гадзіну (2 стар.).
Артыкул праф. А. Шастанова — «Крывавая нядзеля».
А. С. Пушкін — Судовая справа (Урывак з рамана «Дуброўскі» ў перакладзе К. Чорнага).
За граніцай — Мітынг памяці Леніна ў Нью-Йорку. Правакацыя англійскага міністра замежных спраў Ідэна ў палаце абшчын. Водгукі на прамову Ідэна.
Ваенна-фашысцкі мяцеж у Іспаніі: Напружаныя баі пад Мадрыдам. Бамбардзіроўка Мадрыда.

АБ НАСЕННІ НЕ ЗАБЫВАЦЬ НІ НА МІНУТУ

У мінулым годзе сотні калгасаў ордэнаноснай Совецкай Беларусі атрымалі высокі ўраджай, навучыліся браць ураджай у розных кліматычных умовах. І гэта не выпадкова. Таварыш Сталін на Надзвычайным VIII З'ездзе Советаў у сваім дакладзе сказаў, што **«совецкае сялянства — гэта зусім новае сялянства, падобнага якому не ведала гісторыя чалавецтва»**

Совецкае сялянства, авалодаўшы тэхнікай сельскай гаспадаркі, прымяняючы навейшую агратэхніку, творыць на соцыялістычных палях сапраўдную рэволюцыю, уносіць стаханаўскія папраўкі ў навуку. Уключыўшыся ў соцыялістычнае спаборніцтва, калгасы абавязаліся ў гэтым годзе атрымаць яшчэ вышэйшы ўраджай.

Самае галоўнае і вострае пытанне падрыхтоўкі да веснавой сяўбы — пытанне аб насенні. Калі, скажам, нельга адкладваць такую работу, як вывазка ўгнаення, рамонт інвентару, то тым больш нельга адкладваць арганізацыю насеннага фонда.

Трэба проста сказаць, што ў нашай рэспубліцы такая важнейшая работа, як засыпка насенных фондаў, праходзіць нездавальняюча. Многія раённыя арганізацыі не ўзначалілі работы па засыпцы насення, пакладліся на самацёк. У выніку на 15 студзеня план засыпкі зернявых культур выканан толькі на 89,1 проц., ільну 82,9 проц.

Аршанскі, Барысаўскі, Капыльскі і інш. раёны даўно выканалі план засыпкі насення. Тут людзі зразумелі, што нельга сур'ёзна рыхтавацца да сяўбы без стварэння насеннага фонда. Аснова іх поспехаў — канкрэтнае кіраўніцтва калгасамі, перадача вопыту лепшых адстаючым.

У суседніх з імі Багушэўскім і Лепельскім раёнах пакладліся на самацёк. Тут многія калгасы да гэтага часу нават не закончылі абмалот і ў выніку план стварэння насеннага фонда і па сёнешні дзень не выканан, што яўна ставіць пад пагрозу зрыву ўсю падрыхтоўку да веснавой кампаніі.

У некаторых раёнах пачынаюць хныкаць, што для засыпкі нехапае насення, хоць яшчэ ва многіх калгасах не закончылі абмалот.

Трэба ўжо зараз пачаць абмен лішкаў насення. Зямельныя арганізацыі раёна гэтую работу павінны ўзначаліць неадкладна, дапамагчы калгасам правесці абмен недастаючага насення, а таксама простага на гатунковае.

Аднак, гэтай работай многія раённыя арганізацыі па-сапраўднаму не займаюцца, што зноў-такі гаворыць аб недаацэнцы важнейшай работы — стварэння насеннага фонда. Па БССР на 15 студзеня план абмену насення выканан толькі на 15,2 проц., што складае за пяцідзенку менш аднаго процанта прыросту.

Трэба зараз-жа арганізаваць праверку ўсхожасці насення. Нельга цярпець такога становішча, калі ў мінулым годзе ў Расонскім раёне перад сяўбой высветлілася, што насенне ільну ў большасці не было прыгодна для сяўбы. Яно на працягу зімы дрэнна захоўвалася, яго не правяралі на ўсхожасць. Такога становішча ў другім стаханаўскім годзе не павінна быць.

Вялікую ролю ў барацьбе за ўраджай адыгрывае якасць насення, высеў высокагатунковага насення. Па ўсяму Саюзу ідзе работа па арганізацыі насеннай гаспадаркі. Якім насеннем сеяць, якое насенне культываваць у гаспадарцы, як чаргаваць высеў насення на палях — гэтыя пытанні маюць буйнейшае значэнне. Без іх вырашэння нельга сур'ёзна думаць аб выкананні лозунга таварыша Сталіна — так узняць ураджайнасць, каб у бліжэйшыя гады даць краіне 7—8 мільярдаў пудоў хлеба.

Таварыш Сталін не раз указваў на неабходнасць вырашыць пытанне аб арганізацыі насеннай гаспадаркі. У БССР у гэтым напрамку зроблена надзвычай мала. Ні райземаддзелы, ні апарат Наркамзема зараз не могуць сказаць, які гатунак насення яны будуць культываваць у даным раёне. А ўжо час даць станоўчы адказ на гэтае пытанне і арганізаваць справу так, каб павялічваць з кожным годам плошчу пасеву, занятую культываваным насеннем.

У БССР многія калгасы атрымалі высокагатунковае насенне. Але, як правіла, на наступны-ж год калгасы зноў не мелі гэтага насення, бо райземаддзелы не сачылі за тым, каб насенне гэта захоўвалася асобна ад нізкагатунковага насення, не дапамагалі калгасам арганізаваць насенную гаспадарку.

Яшчэ горш абстаіць справа з кантролем за структурай насенных фондаў. Кантролю гэтага няма нават па важнейшых культурах. У выніку культуры, якія распаўсюджаны ва ўсім Саюзе, у БССР амаль не сеюцца. Возьмем, напрыклад, канюшыну — культуру, якая даўно вядома сялянам БССР. Сеецца гэтая культура ў недапушчальных размерах. Таксама справа абстаіць з такой важнейшай харчовай культурай як проса. У БССР гэтая культура амаль не распаўсюджана. Сеюць проса ў 2—3 раёнах БССР, тады як яно магло сеяцца і ў большасці раёнах рэспублікі.

Пастанова СНК СССР «Аб арганізацыі пасеваў проса чыстагатунковым насеннем і аб паляпшэнні насенаводства па просу» бясспрэчна штурхне многія калгасы ў гэтым напрамку. Наркамзем павінен будзе аказаць усямерную дапамогу калгасам, якія захочуць сеяць на сваіх палях проса.

Стварэнне насеннага фонда — велізарная справа. Насенны фонд, структура яго, якасць насення, умелае хаванне яго, праверка яго на ўсхожасць ва многім вызначае лёс будучага ўраджаю — вось чаму трэба зараз па-большэвіцку ўзяцца за тое, каб гэтую справу прывесці ў поўны парадак.

Перадавікі-калгаснікі і рабочыя соўгаса БССР у адказ на адозву зернавой секцыі сельскагаспадарчай акадэміі імя В. І. Леніна ўзнімаюць сцяг соцыялістычнага спаборніцтва за высокі ўраджай. Бясспрэчна, яны прымуць самы актыўны ўдзел у навядзенні большэвіцкага парадку ў арганізацыі насеннай гаспадаркі.

НАДЗВЫЧАЙНЫ XVII УСЕРАСІЙСКІ З'ЕЗД СОВЕТАЎ

Заключнае пасяджэнне 21 студзеня

Дэлегаты з'езда і госці зноў запаўняюць вялікую залу Крамлёўскага палаца. [illegible]

У прэзідыуме з'яўляюцца таварышы Калінін, Варашылаў, Кагановіч, Орджанікідзе, Андрэеў, Жданаў, Сулімаў, Хрушчоў. [illegible]

Пачынаецца заключнае пасяджэнне Надзвычайнага XVII Усерасійскага З'езда Советаў.

[illegible]

Тав. Сулімаў прадастаўляе слова [illegible] тав. М. І. Калініну. [illegible]

[illegible] чытвае артыкулы Канстытуцыі, пераапрацаваныя, змененыя ці дапоўненыя на [illegible]

[illegible]

ВЯЛІКАМУ СТАЛІНУ

РОДНЫ НАШ, ТАВАРЫШ СТАЛІН!

У дзень трынаццатай гадавіны смерці вялікага правадыра і настаўніка нашай партыі і сусветнага пролетарыята, калі працоўныя нашай вялікай радзімы аддаюць справаздачу перад незабыўнай памяццю вялікага Леніна, як выконваліся і выконваюцца яго заветы, — пленум менскага гарадскога совета ад імя працоўных сталіцы ордэнаноснай БССР выказвае сваю беззаветную адданасць, сваю бязмежную любоў да Вас, вялікага прадаўжальніка справы Леніна, адстаяўшага чыстату ленінскага вучэння ў барацьбе з усімі ворагамі ленінізма, развіўшага далей вучэнне Леніна і вядучага краіну да комунізма.

У найцяжэйшай абстаноўцы барацьбы і соцыялістычнага будаўніцтва, Вы, таварыш Сталін, высока прапеслі баявы ленінскі сцяг.

Пад Вашым, таварыш Сталін, геніяльным вадзіцельствам ленінская справа — будаўніцтва соцыялізма—перамагла канчаткова і беспаваротна ў нашай краіне.

Здраднікі рабочага класа, падлейшыя з подлых, фашысцкія бандыты, трацкісты-зіноўеўцы і іх саўдзельнікі — правыя адшчапенцы на ўсім працягу нашага шляху прабавалі звярнуць рэволюцыю на шлях рэстаўрацыі капіталізма.

І толькі Ваша найвялікшая бясстрашнасць і празорлівая мудрасць, Ваша непахісная воля і ўпэўненасць у перамозе забяспечылі сакрушальны разгром ворагаў народу, перамаглі тыя цяжкасці ў вывядзенні нашай краіны на шырокую дарогу соцыялізма.

Скрозь і ўсюды, на неасяжнай тэрыторыі першай у свеце соцыялістычнай дзяржавы рабочых і сялян мы, як і ўсе працоўныя, увесь совецкі народ, бачым і адчуваем ажыццёўленыя пад Вашым кіраўніцтвам заветы Уладзіміра Ільіча. Велізарныя заваяванні соцыялізма запісаны ў непахісным законе краіны, творцам і стваральнікам якога з'яўляецеся Вы, наш дарагі правадыр і настаўнік, у Сталінскай Канстытуцыі перамогшага соцыялізма.

Большэвікі і працоўныя горада Менска клянуцца Вам, наш дарагі правадыр і настаўнік, і ў далейшым быць вернымі да канца вялікаму непераможнаму сцягу Леніна — Сталіна, непрымірыма змагацца за ленінскія заветы, за Вашы мудрыя ўказанні, быць пільнымі і бязлітаснымі да ворагаў народу, якія прабуюць падарваць справу соцыялізма.

Няхай шалеюць у сваёй звярынай нянавісці да нас фашысцкія найміты трацкісты-зіноўеўцы і іх пасобнікі — правыя адшчапенцы.

Мы з глыбокім абурэннем даведаліся аб новых фактах гнуснай работы гэтай зграі подлых забойцаў, шпіёнаў, дыверсантаў і шкоднікаў з так званага «паралельнага цэнтра».

Ад імя ўсіх працоўных сталіцы ордэнаноснай БССР мы патрабуем ад Вярхоўнага суда:

Ніякай літасці тым, хто прабуе вырваць наша сэрца—хто робіць замах на жыццё нашых правадыроў!

Ніякай літасці тым, хто робіць замах на соцыялістычную дзяржаву рабочых і сялян!

Змясці з твару совецкай зямлі фашысцкіх бандытаў!

Смерць таму, хто адважваецца перашкодзіць нашай вялікай барацьбе за справу комунізма!

Мы клянемся аддаць усе сілы і энергію на ўмацаванне нашай Беларускай Соцыялістычнай Совецкай Рэспублікі — баявога фарпоста і непарыўнай часткі вялікага СССР.

І няхай народы нашай вялікай радзімы будуць спакойны ў сваёй вялікай творчай працы.

На заходняй граніцы СССР несакрушальным фарпостам стаяць працоўныя ордэнаноснай БССР беззаветна адданыя і як ніколі згуртаваныя вакол свайго вялікага, мудрага і любімага правадыра, настаўніка і друга, нашага роднага Сталіна.

Няхай жыве вялікая партыя Леніна—Сталіна!

Няхай жыве Цэнтральны Камітэт Усесаюзнай Комуністычнай партыі большэвікоў—баявы штаб комунізма!

Няхай жыве вялікі прадаўжальнік справы Леніна — наш дарагі і любімы Іосіф Вісарыёнавіч Сталін!

Пасяджэнне Рэдакцыйнай Камісіі, абранай Надзвычайным XVII Усерасійскім З'ездам Советаў

19 студзеня пад старшынствам М. І. Калініна адбылося пасяджэнне Рэдакцыйнай Камісіі, абранай Надзвычайным XVII Усерасійскім З'ездам Советаў, для разгляду ўнесеных паправак і дадаткаў і ўстанаўлення канчатковага тэкста Канстытуцыі РСФСР.

Камісія разгледзела паступіўшыя папраўкі і дадаткі да праекта Канстытуцыі РСФСР і, прыняўшы рад паправак, устанавіла канчатковы тэкст Канстытуцыі РСФСР для ўнясення на разгляд З'езда.

(БЕЛТА).

Перамогі соцыялістычнай індустрыі

МАСКВА, 21 студзеня. (БЕЛТА). Паводле зводкі Цэнтральнага кіраўніцтва народнагаспадарчага ўчоту Дзяржплана СССР, саюзныя прамысловыя наркаматы, наркаматы мясцовай прамысловасці саюзных рэспублік і прамысловая кааперацыя выпусцілі за 1936 год у цэнах 1926-27 года на **70.093,7** мільёна рублёў валавой прадукцыі — 131,1 проц. супроць мінулага года.

З гэтай сумы валавая прадукцыя вырабу сродкаў вытворчасці склала 42.170,6 мільёна рублёў — 132,5 проц. супроць леташняга. Валавая прадукцыя вырабу сродкаў спажывання — 27.923.1 мільёна рублёў—129,1 проц. супроць леташняга.

Да 32 гадавіны расстрэлу дэманстрацыі рабочых у Пецярбурзе 9 студзеня 1905 года. НА ЗДЫМКУ: 9 студзеня 1905 года, ля Зімняга палаца (малюнак). (СФ).

XIII гадавіна з дня смерці В. І. Леніна

ЖАЛОБНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ Ў ВЯЛІКІМ ТЭАТРЫ

Учора, 21 студзеня, у Вялікім тэатры Саюза ССР адбылося аб'яднанае ўрачыста-жалобнае пасяджэнне цэнтральных і маскоўскіх партыйных, совецкіх, прафесіянальных і грамадскіх арганізацый сумесна з рабочымі-стаханаўцамі, прысвечанае XIII гадавіне з дня смерці В. І. Леніна.

Залітая агнямі, дэкараваная шматлікімі лозунгамі, велізарная зала Вялікага тэатра перапоўнена. У Вялікім тэатры прысутнічаюць і дэлегаты толькі-што закончыўшагася XVII Усерасійскага З'езда Советаў. У глыбіні сцэны, сярод вялікіх чырвоных палотнішч-сцягаў, партрэт Леніна ў жалобнай раме, упрыгожаны ўнізе масай кветак. Ганаровы караул застыў ва ўрачыстай нерухомасці перад партрэтам. Высока над ім серабромззяе надпіс: «Няхай жыве ленінізм».

18 гадзін 50 мінут... У гэту гадзіну 13 год таму назад памёр Ленін.

Урачыста маўкліва зала Вялікага тэатра. Погляды ўсіх накіраваны на сцэну.

За сталом прэзідыума паяўляюцца таварышы **Сталін, Молатаў, Кагановіч, Варашылаў, Калінін, Орджанікідзе, Андрэеў, Мікаян, Жданаў, Ежоў, Межлаук, Анціпаў, Хрушчоў, Сулімаў, Дзімітраў, Крупская, Ульянава, Швернік** і інш. Усе прысутныя ўзнімаюцца са сваіх месц і доўгай, поўнай захаплення авацыяй горача вітаюць вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна і яго бліжэйшых саратнікаў.

Тав. М. І. Калінін выступае з кароткай уступнай прамовай.

— 13 год таму назад, — гаворыць Міхаіл Іванавіч,—у гэтыя мінуты памёр Ленін... Прашу ўшанаваць памяць Уладзіміра Ільіча ўставаннем... Раздаюцца журботныя гукі жалобнага марша, і ўся зала ўстае, ушаноўваючы памяць бяссмертнага Леніна.

Калі Міхаіл Іванавіч, заканчваючы ўступную прамову, упамінае імя найвялікшага прадаўжальніка справы Леніна— таварыша Сталіна, усе прысутныя зноў узнімаюцца са сваіх месц і поўнай захаплення, доўгай авацыяй вітаюць вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна.

Тав. Калінін аб'яўляе аб'яднанае ўрачыста-жалобнае пасяджэнне адкрытым.

«Інтэрнацыянал», выконваемы аркестрам зліваецца з доўгай авацыяй таварышу Сталіну.

Тав. Калінін прадастаўляе слова для даклада тав. **А. І. Стэцкаму.**

Тав. Стэцкі ў вялікім глыбока-змястоўным дакладзе, неаднаразова прарываемым апладысментамі, разгортвае яркую карціну пераможнага шляху, пройдзенага нашай краінай пасля смерці Леніна пад геніяльным кіраўніцтвам вялікага Сталіна.

Пасля сканчэння даклада ўсе прысутныя наладжваюць таварышу Сталіну бурую, доўгую авацыю.

З кароткім паведамленнем аб рабоце інстытута Маркса—Энгельса—Леніна выступае дырэктар інстытута тав. **В. В. Адарскі.**

Урачыста-жалобнае пасяджэнне заканчваецца вялікім канцэртам. (БЕЛТА).

ЖАЛОБНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ МЕНСКАГА ГОРСОВЕТА

Чырвонымі палотнішчамі, спушчанымі сцягамі, спавітыя чорным крэпам, зацягнута сцэна. У глыбіні, на цёмначырвонай драпіроўцы сілуэт бессмяротнага генія, правадыра працоўнага чалавецтва Уладзіміра Ільіча Леніна. Бясшумна змяняецца ганаровая варта ля сцягаў.

Лепшыя людзі сталіцы ордэнаноснай рэспублікі, кіраўнікі партыі і ўрада, дэпутаты горсовета, стаханаўцы прадпрыемстваў, вучоныя і камандзіры РСЧА сабраліся ўчора ў памяшканні БДТ-І, каб ушанаваць памяць В. І. Леніна. Гарачымі і дружнымі апладысментамі прысутныя сустракаюць паяўленне ў прэзідыуме кіраўнікоў партыі і ўрада БССР тт. Гікало, Валковіча, Галадзеда, Чарвякова, а таксама тт. Рыскіна, Аўгустайціса, Готфрыда і інш.

Старшыня менскага горсовета тав. Жуковіч адкрывае жалобнае пасяджэнне. Гукі жалобнага марша плывуць над застыўшай у маўчанні аўдыторыяй.

З дакладам «Трынаццаць год без Леніна пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна» выступіў прэзідэнт Акадэміі навук БССР тав. Сурта. У глыбока змястоўным дакладзе тав. Сурта характарызаваў Уладзіміра Ільіча, як вялікага стваральніка комуністычнай партыі, правадыра народу, арганізатара перамогі Кастрычніка. Пасля смерці Леніна, таварыш Сталін цвёрда вядзе народы Совецкага Саюза да ззяючых вяршынь комунізма. Пад яго кіраўніцтвам краіна прышла да вялікай Сталінскай Канстытуцыі, знішчыла ўсіх сваіх ворагаў, прэзрэнных трацкістаў. Будзе знішчана і тая трацкісцкая зграя ворагаў народу, аб якой толькі днямі паведамляла пракуратура СССР.

Пад кіраўніцтвам Сталіна СССР стаў перадавой дзяржавай свету.

Тав. Сурта спыняецца на паклёпніцкіх выпадах польскіх фашыстаў супроць СССР. Паны, якія праславіліся сваімі крывавымі справамі, знішчэннем культуры, яшчэ адкажуць перад працоўнымі Польшчы, калі працоўныя возьмуць уладу ў свае рукі. А ў СССР працоўныя палякі ў дружнай сям'і народаў будуюць сваё радаснае, шчаслівае жыццё.

Апошнія словы даклада, прысвечаныя вялікаму зодчаму комунізма І. В. Сталіну і бессмяротнаму ленінізму тонуць у бурных апладысментах.

— Няхай жыве ленінізм!

— Няхай жыве вялікі зодчы комунізма Іосіф Вісарыёнавіч Сталін!

Гукі «Інтэрнацыянала» змешваюцца з бурнай авацыяй. Аднадушна пад апладысменты прымаецца прывітальная тэлеграма любімаму правадыру народаў, слаўнаму прадаўжальніку справы Леніна — Іосіфу Вісарыёнавічу Сталіну.

ШЛЯХІ ЗНЕШНЯЙ ПАЛІТЫКІ АНГЛІІ

ПРАМОВА ІДЭНА Ў ПАЛАЦЕ АБШЧЫН

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 20 студзеня. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, міністр замежных спраў Ідэн выступіў у палаце абшчын (англійскім парламенце) з прамовай, у якой заявіў:

«Пытанне аб становішчы ў Іспаніі адсоўвае на задні план усе іншыя падзеі міжнароднага жыцця. Хоць канфлікт прадаўжаецца з неаслабяваючай сілай, небяспека таго, што ён уцягне Еўропу ў вайну, напэўна абмежавана, але не знішчана поўнасцю».

Указаўшы, што палітыка Англіі накіравана супроць умяшання ў справы Іспаніі, Ідэн заявіў:

«На маё пераканание, памыляецца ўсякі, хто думае, што ў рэзультаце гэтай грамадзянскай вайны якая-небудзь адна замежная дзяржава будзе панаваць у Іспаніі, кіраваць яе жыццём і яе замежнай палітыкай. Мы энергічна будзем пярэчыць супроць усякага падобнага курса, і мы не будзем адзінокі ў сваёй пазіцыі таму, што 24 мільёны іспанцаў будуць з намі згодны.

Якія інтарэсы Англіі ў гэтым канфлікце? Яны не заключаюцца ў тым, каб Іспанія мела асаблівы спосаб кіравання, будзь то правы ці левы. Для нас удзел у барацьбе падобнага роду азначаў-бы далучыцца да вайны паміж супернічаючымі ідэалагічнымі сістэмамі, што мы, зразумела, асуджаем. Спосаб кіравання ў Іспаніі гэта — справа самога іспанскага народу і нікога іншага. З гэтай прычыны мы і ў далейшым будзем выступаць супроць замежнага ўмяшання ва ўнутраныя справы Іспаніі».

Інтарэсы Англіі ў іспанскім канфлікце дваякага роду: па-першае, канфлікт не павінен пашырыцца за межы Іспаніі; па-другое, павінны быць захаваны палітычная незалежнасць і тэрытарыяльная цэласнасць Іспаніі.

Пераходзячы да пытання аб становішчы, узнікшым у Марока, Ідэн заявіў:

— Палата можа быць упэўнена, што англійскі ўрад будзе па-ранейшаму пільна наглядаць за становішчам у гэтым раёне, бо англійскі ўрад вельмі зацікаўлен тым, каб у зоне Іспанскага Марока было захавана становішча, устаноўленае існуючымі дагаворамі.

Закрануўшы пытанне аб англа-італьянскай міжземнаморскай дэкларацыі, Ідэн заявіў, што гэта — не дагавор і не пакт. Аднак, мы спадзяемся, сказаў Ідэн, што гэта знамянуе канец перыяда напружаных адносін. Англа-італьянская дэкларацыя не з'яўляецца якой-небудзь уступкай з нашага боку і не цягне за сабой якую-небудзь уступку ці змены існуючых у нас прыязных адносін з якой-небудзь краінай.

Значную частку сваёй прамовы Ідэн прысвяціў Германіі.

— Будучае Германіі, — сказаў ён, — і роля, якую яна павінна адыгрываць у Еўропе, складае зараз галоўным клопаты ўсёй Еўропы. У самым цэнтры нашага кантынента жыве вялікі народ, які налічвае 65 млн. чалавек, і гэты народ узслаўляе расу і нацыяналізм у якасці веры, якая праводзіцца ў жыццё з той-жа старраннасцю, з якой яна прапаведуецца. Увесь свет у сучасны момант задае пытанне, ці павінны гэтыя погляды кіраваць Германіяй і ўсімі намі? Еўропа сёння сур'ёзна шукае адказу на гэта пытанне, бо яна не можа ісці бязвольна насустрач яшчэ больш няпэўнаму будучаму. Еўропу нельга разарваць на часткі і падзяліць паміж краінамі, якія востра супернічаюць, і ідэалагічнымі сістэмамі, якія рэзка процістаяць адна другой.

Германія сама павінна зрабіць выбар, які вырашыць не толькі яе ўласны лёс, але і лёс Еўропы. Калі яна выбярэ поўнае і роўнае супрацоўніцтва з Еўропай, то ніхто ў Англіі не адмовіцца шчыра дапамагчы ёй знішчыць непаразуменні і пракласці шлях да міру і працвітання.

У заключэнне Ідэн заявіў: «Мы не можам вылечыць свет пактамі ці дагаворамі, мы не можам вылечыць свет прамовамі, як-бы ўзвышаны і міралюбівы яны ні былі. Павінна быць воля да супрацоўніцтва, і гэта воля можа быць праяўлена вядомым і вельмі дакладным чынам, шляхам адмаўлення ад прынцыпа нацыянальнай выключнасці, шляхам зніжэння ўзбраенняў да ўзроўню, толькі дастатковага для істотных патрэб абароны, а таксама шляхам прызнання такога міжнароднага апарата ўрэгулявання канфліктаў, у адпаведнасці са статутам Лігі нацый, які быў-бы выгодным для ўсіх і не прывёў-бы да паднявольвання каго-б там ні было. Мы самі нічога не жадаем так моцна, як поўнасцю супрацоўнічаць з усімі».

**

ЛОНДАН (сталіца Англіі). 19 студзеня. (БЕЛТА). Выступаючы ў спрэчках у палаце абшчын, лідэр (кіраўнік) лейбарысцкай фракцыі (англійскай рабочай партыі) Этлі выказаў салідарнасць з заключнай часткаю прамовы Ідэна. Адносна заявы Ідэна аб Іспаніі Этлі ўказаў, што ён пратэстуе супроць аднолькавага падыходу да ўрада Іспаніі і «ўрада» генерала Франко.

— Лейбарысцкая партыя, — сказаў Этлі, — лічыць, што ёсць толькі адзін законны ўрад Іспаніі. Далей прамоўца ўказаў на наяўнасць многіх доказаў, што фашысцкія краіны арганізоўвалі мяцеж у Іспаніі яшчэ да таго, як ён пачаўся. Этлі заявіў, што пагадненне аб неўмяшанні было заключана позна і сістэматычна парушаецца.

— Час усвядоміць, — заявіў Этлі, — што неўмяшанне цяперашняга тыпу з'яўляецца фарсам і што іспанскаму ўраду павінна быць прадастаўлена яго нясумненнае права набываць зброю для абароны.

ВОДГУКІ НА ПРАМОВУ ІДЭНА

ЛОНДАН (сталіца Англіі). 20 студзеня. (БЕЛТА). Каментуючы прамову Ідэна, англійскі друк падкрэслівае, што найбольш важным месцам у гэтай прамове з'яўляецца тое, што датычыць Германіі. За выключэннем рэакцыйнай газеты «Дейлі мэйль», увесь лонданскі друк адабрае высунутую Ідэнам прапанову супрацоўнічаць з Германіяй толькі пры ўмове, што Германія адмовіцца ад палітыкі нацыянальнай выключнасці і згодзіцца супрацоўнічаць з усімі дзяржавамі. Гэта ўмова падкрэсліваецца як урадавым, так і апазіцыйным друкам.

**

ПАРЫЖ (сталіца Францыі). 20 студзеня. (БЕЛТА). Большасць газет асабліва падкрэсліваюць тое месца прамовы Ідэна, у якім гаворыцца, што Англія рашуча не дапусціць устанаўлення замежнага панавання над Іспаніяй. Разам з тым, газеты ўгледжваюць у прамове Ідэна пацвярджэнне непахіснасці асноў франка-англійскага супрацоўніцтва.

Рад газет прыдае надзвычайнае значэнне выступленню Ідэна.

«Мы прысутнічаем,—піша орган сацыялістаў «Попюлер», — пры павароце англійскай замежнай палітыкі, важнейшым фактарам якога з'яўляецца ўсё больш цеснае супрацоўніцтва Англіі з дэмакратычнай Францыяй».

**

БЕРЛІН (сталіца Германіі). 20 студзеня. (БЕЛТА). Германскі друк вельмі абураны прамовай англійскага міністра замежных спраў Ідэна ў палаце абшчын. «Дэйчэ альгемейне цайтунг» суправаджае паведамленне аб гэтым выступленні загалоўкам: «Ідэн не знайшоў падыходзячага тону». Газета «Ангрыф» у загалоўку піша: «Ідэн не паказаў разумення пазіцыі Германіі» і т. п. Газеты папракаюць Ідэна ў тым, што ён «упусціў бліскучую магчымасць, закляйміць» СССР і Францыю, якія, моў, нясуць адказнасць за падзеі ў Іспаніі. «Дэйчэ альгемейне цайтунг» лічыць, што прамова Ідэна не з'яўляецца «станоўчым укладам» для 1937 года. Газета «Берлінер берзенцайтунг» абвінавачвае Ідэна ў... «сімпатыях да Масквы».

ВАЕННА-ФАШЫСЦКІ МЯЦЕЖ У ІСПАНІІ

НА ЗДЫМКУ: перадавы пост урадавых войск на мадрыдскім фронце. (ОФ).

Напружаныя баі пад Мадрыдам

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 21 студзеня. (БЕЛТА). У паведамленні камітэта абароны Мадрыда, апублікаваным учора ў 20 гадзін вечара, гаворыцца:

«Сёнешні дзень азнаменаваўся жорсткімі баямі ва Універсітэцкім гарадку. Аднак, у размяшчэнні пазіцый у раёне клінічнага шпіталя не адбылося значных змен.

Надзвычай упартыя баі адбываліся ля ўзвышша Дэ Лос-Анхелес (на поўдзень ад Мадрыда). Мяцежнікі, падтрыманыя значнымі германскімі і італьянскімі атрадамі, сканцэнтравалі на гэтым участку ўсе свае сілы. На працягу дня ўзвышша Дэ Лос-Анхелес неаднаразова пераходзіла з рук у рукі. З наступленнем вечара напружанасць баёў не зменшылася. Рэспубліканскія войскі аказваюць упартае супраціўленне атакам мяцежнікаў і наносяць ім цяжкія страты».

Бамбардыроўка Мадрыда

ЛОНДАН, 21 студзеня. (БЕЛТА). Як перадае агенцтва Рэйтэр з Мадрыда, сёння ў 9—10 гадзін раніцы над Мадрыдам паказаліся шмат самалётаў мяцежнікаў. Адбыўся бой паміж імі і ўрадавымі самалётамі-знішчальнікамі.

Як перадае агенцтва Рэйтэр, у рэзультаце ўчарашняга налёту мяцежнікаў на Мадрыд, у рабочым раёне Вальекас было забіта 20 чалавек, ранена 80.

***

ЛОНДАН, 21 студзеня. (БЕЛТА). Як перадае агенцтва Рэйтэр. 20 студзеня ў 17 гадзін 30 мін. мяцежнікі абстрэльвалі Мадрыд з артылерыйскіх гармат. Снарады падалі ў цэнтральным раёне горада. Пашкоджаны рад будынкаў. Лік ахвяр пакуль не ўстаноўлен.

Нота партугальскага ўрада

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 20 студзеня. (БЕЛТА). Як перадае агенцтва Рэйтэр, англійскім міністэрствам замежных спраў атрымана ад урада Партугаліі нота, датаваная 16 студзеня, якая прадназначаецца для камітэта па неўмяшанню ў іспанскія справы.

У ноце гаворыцца, што Партугалія не можа згадзіцца на тое, каб кантроль на партугальскай тэрыторыі ўздоўж граніц з Іспаніяй ажыццяўляўся пры дапамозе замежных агентаў, назначаных міжнародным камітэтам па неўмяшанню. Партугалія, — гаворыцца ў ноце, — магла-б самастойна ажыццявіць гэты кантроль.

Забастоўка 20 тысяч бельгійскіх гарнякоў

БРУСЕЛЬ (сталіца Бельгіі). 20 студзеня. (БЕЛТА). 18 студзеня ў Бельгіі пачалася забастоўка 20 тысяч гарнякоў. Забастоўка аб'яўлена наперакор рашэнню кіраўніцтва профсаюза гарнякоў адкласці пытанне аб забастоўцы да абмеркавання прапановы, выпрацаванай у рэзультаце перагавораў прадстаўнікоў профсаюза гарнякоў з урадам. Бастуючыя патрабуюць неадкладнага і няўхільнага ўвядзення 45-гадзіннага рабочага тыдня ва ўсіх шахтах.

МІТЫНГ ПАМЯЦІ ЛЕНІНА Ў НЬЮ-ЁРКУ

НЬЮ-ЁРК (буйнейшы цэнтр ЗША), 21 студзеня. (БЕЛТА). У адным з буйнейшых памяшканняў горада — у Мэдысон-Сквер Гардэн адбыўся мітынг памяці Леніна, арганізаваны комуністычнай партыяй. Прысутнічала звыш 20 тысяч чалавек.

Галоўны прамоўца — генеральны сакратар ЦК комуністычнай партыі ЗША Браўдэр, закранаючы становішча ў Іспаніі, заявіў: «СССР з'яўляецца адзіным верным і надзейным другам дэмакратыі ў Еўропе. Совецкі Саюз здолеў цвёрда абараняць дэмакратыю, бо ў СССР поўнасцю знішчаны капіталізм і ўсякая эксплаатацыя. У СССР найвялікшая дэмакратыя, якой ніколі не ведаў свет».

Затым Браўдэр заклеймiў подлыя злачынствы контррэвалюцыянера Троцкага. Упамінанне імя Троцкага было сустрэта громкімі воклічамі гідлівасці і абурэння.

Каля 5 тысяч новых членаў компартыі далі клятву захоўваць вернасць партыі і рабочаму класу.

Аднагалосна прынята рэзалюцыя, якая ганьбіць контррэвалюцыйны трацкізм.

Мітынг адправіў прэзідэнту Рузвельту тэлеграму, у якой патрабуе адмены забароны вывазу зброі ў Іспанію. Адпраўлена таксама прывітальная тэлеграма кіраўніку іспанскага ўрада Ларго Кабальера.

РАССТРАЛЯЦЬ КОНТРРЭВОЛЮЦЫЙНУЮ ГАДЗІНУ!

КАЛІ ВОРАГ НЕ ЗДАЕЦЦА,—ЯГО ЗНІШЧАЮЦЬ

Паведамленне пракуратуры СССР аб выкрыцці органамі НКУС трацкісцкага «паралельнага цэнтра» ў складзе Пятакова, Радэка, Сакольнікава, Сэрэбракова і іншых выклікала велізарнае народнае абурэнне да тройчы пракляты ландуговых сабак фашызма. На многалюдных мітынгах рабочыя, калгаснікі і совецкая інтэлігенцыя ў сваіх рэзалюцыях просяць пролетарскі суд змясці з твару совецкай зямлі ворагаў народу, агентаў фашысцкіх ахранак.

Тысячны калектыў рабочых вагонарамонтнага завода імя Мяснікова выказвае сваё абурэнне і знявагу да трацкістаў— агентаў фашызма. У прынятай рэзалюцыі рабочыя пішуць: «Няхай рука правасуддзя не дрогне. Да канца знішчыць фашысцкую зграю. Ім не павінна быць месца на нашай вялікай совецкай зямлі. Мы просім Вярхоўны суд расстраляць гэтых гадзюк».

Рабочыя абавязваюцца яшчэ лепш умацоўваць сацыялістычны транспарт, які адыгрывае вялікую ролю ў абароне краіны, яшчэ мацней згуртавацца вакол партыі Леніна—Сталіна.

У аналагічных рэзалюцыях рабочыя завода імя Кірава, фабрыкі імя Куйбышава і іншых прадпрыемстваў сталіцы просяць пролетарскі суд сурова пакараць гэтую фашысцкую банду. У адказ на гнусныя шпіёнскія дзеянні ворагаў народу рабочыя абавязваюцца яшчэ лепш разгарнуць сацыялістычнае спаборніцтва, павышаць большэвіцкую пільнасць і ператварыць прадпрыемствы ў сапраўдныя крэпасці абароны.

— Калі вораг не здаецца — яго знішчаюць,—пішуць у сваёй рэзалюцыі работнікі Белдзяржкіно.—Ніякай літасці не павінна быць гнусным агентам фашызма. Трацкісцкае ахвосце да канца павінна быць выкрыта і знішчана.

Працоўныя Палесся на сваіх мітынгах таксама аднадушна просяць пролетарскі суд бязлітасна расправіцца з гэтай фашысцкай бандай.

ЯШЧЭ БОЛЬШ УЗНІМЕМ БОЛЬШЭВІЦКУЮ ПІЛЬНАСЦЬ

Учора пасля работы на заводзе імя Молатава адбыўся мітынг, на якім чыталі паведамленне пракуратуры СССР аб трацкісцкім «паралельным цэнтры» ў складзе Радэка, Пятакова, Сакольнікава, Сэрабракова.

У прынятай рэзалюцыі гаворыцца: «Гэтая зграя вырадкаў рыхтавала ўдар у спіну. Сваімі злачыннымі дзеяннямі яны хацелі падарваць ваенную магутнасць нашай краіны, рэстаўрыраваць капіталізм у СССР.

Мы патрабуем самага суровага пакарання подлым агентам Гестапо—Пятакову, Радэку, Сакольнікаву, Сэрабракову і ўсёй зграі наёмных бандытаў.

Мы яшчэ больш узнімем рэволюцыйную большэвіцкую пільнасць, яшчэ больш згуртуемся вакол партыі і ленінскага ЦК і любімага правадыра працоўных усяго свету вялікага таварыша Сталіна.

Смерць ворагам соцыялізма!

Няхай жыве партыя Леніна—Сталіна!

Няхай жыве наш мудры настаўнік любімы правадыр таварыш Сталін!»

ФРЫД.

СМЕРЦЬ ГАДАМ!

20 студзеня 1937 года сярод студэнтаў і навукова-тэхнічных работнікаў менскага медыцынскага інстытута прайшлі мітынгі, на якіх было заслухана паведамленне пракуратуры СССР аб сканчэнні следства па справе трацкісцкага «паралельнага цэнтра» ў складзе Радэка, Пятакова, Сакольнікава і Сэрабракова. Выступаўшыя праф. Андрэеў, Ветохін, Голуб, навуковыя супрацоўнікі Лыноўскі, Крукоў, Жукоўская, Аксельрод, Слабодзін, студэнты Манькоўіч, Вількo, Плуцэс і інш. патрабавалі расстрэлу подлым здраднікам і іх пасобнікам. Адначасова выступаўшыя выказвалі адданасць і любоў да правадыра народаў—любімаму роднаму таварышу Сталіну, пад кіраўніцтвам якога ажыццёўлена пабудова соцыялістычнага грамадства і забяспечана квітнеючае, радаснае жыццё працоўным.

ВІГДАРОВІЧ.

ЗМЕСЦІ ІХ З ТВАРУ ЗЯМЛІ

Заслухаўшы паведамленне пракуратуры СССР па справе трацкісцкага «паралельнага цэнтра», агульны сход супрацоўнікаў Інстытута балотнай гаспадаркі кляйміць ганьбай подлых мярзотнікаў, бандытаў з «паралельнага цэнтра», якія па прамых указаннях фашысцкага бандыта Троцкага ставілі сваёй мэтай рэстаўрацыю капіталізма ў СССР.

— Мы патрабуем ад суда прымянення да бандытаў з «паралельнага цэнтра» вышэйшай меры соцыяльнай абароны, мы патрабуем расстрэлу ўсіх фашысцкіх сабак. Пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі і любімага правадыра народаў СССР таварыша Сталіна мы яшчэ больш узнімем нашу рэволюцыйную пільнасць, яшчэ з большай энергіяй будзем рухацца наперад да вяршынь комунізма.

Няхай жыве комуністычная партыя і яе правадыр любімы вялікі Сталін!

МУЖ-САМАДУР

Работніца Александрына Лічко рашыла ліквідаваць сваю непісьменнасць. У восень 1936 года яна пачала актыўна наведваць школу малапісьменных пры менжакце № 1. Праз кароткі час вучоба Александрыны неспадабалася яе мужу Сцяпану Лічко, рабочаму завода імя Кірава. Ён прапанаваў жонцы кінуць школу. Змагаючыся з самадурствам мужа, Александрына працягвала вучыцца.

У снежні Сцяпан Лічко прышоў у школу. У часе заняткаў ён падышоў да сваёй жонкі, выхапіў з рук сшытак, парваў яго і прымусіў яе пакінуць школу. З таго часу Александрына больш не вучыцца.

Пры гэтым агідным учынку прысутнічаў старшыня жакта т. Гантман, але ён і іншыя члены праўлення, не знаходзілі патрэбным рэагаваць на гэта самадурства. Відавочна яны лічаць, што гэта прыватная справа Сцяпана Лічко.

Я лічу, што ў гэту справу павінен умяшацца заўком завода імя Кірава. Няхай Сцяпан Лічко адкажа заводскай грамадскасці за што ён пазбавіў сваю жонку Александрыну права на вучобу і тым самым парушыў Сталінскую Канстытуцыю.

С. БУРАКОЎСКІ.

Праф. А. ШЭСТАКОЎ

„КРЫВАВАЯ НЯДЗЕЛЯ“

32 гады назад, 9 (22) студзеня 1905 года, у марозны студзеньскі дзень сотні тысяч пецербургскіх рабочых з жонкамі і дзецьмі, з абразамі і царкоўнымі харугвамі, з партрэтамі цара рушыліся з ускраін сталіцы да царскага палаца. Яны ішлі да цара з петыцыяй — патрабаваннямі спыніць вайну, даць народу палітычныя правы, аблягчыць пакуты рабочых і сялян. На чале гэтых стыхійна ўзняўшыхся рабочых знаходзіўся правакатар поп Гапон. Гэта ён унушыў рабочым думку ісці з петыцыяй да цара. Гэта ён па заданню ахраннага аддзялення стварыў «Сход рускіх фабрычна-заводскіх рабочых горада Пецербурга», каб пры дапамозе гэтай арганізацыі змагацца з уплывам большэвікоў на пецербургскі пролетарыят.

Усім дастаткова вядома, чым скончылася гэта выступленне рабочых. Па распараджэнню цара

«...Их залпом встретили, их шашками рубили,
без сожаления калечили на век...»

У выніку расстрэлу—каля двух тысяч забітых і раненых.

«...Но с ними же убили
И веру у живых в заступника царя»*).

У той-жа дзень на ўскраінах Пецербурга ўпершыню ў гісторыі сталіцы з'явіліся барыкады. Рабочыя грамілі аружэйныя магазіны, майстэрні, узбройваліся чым папала. У захвачанай рабочымі друкарні была аддрукавана пракламацыя з заклікам да ўзброенага паўстання. Вось сапраўдны тэкст лістка:

«Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся! Вы бачылі зверствы самадзяржаўнага ўрада! Бачылі кроў заліўшую вуліцы! Бачылі сотні забітых байцоў за рабочую справу, бачылі [illegible] чулі стогны раненых жанчын і безабаронных дзяцей!. Хто-ж накіраваў войска, стрэльбы і кулі ў рабочыя грудзі? Цар, вялікія князі, міністры, генералы і прыдворная сволач. Яны — забойцы! Смерць ім! Да зброі, таварышы, захватвайце арсенал, аружэйныя склады і аружэйныя магазіны. Разбурайце, таварышы, турмы, вызваляйце барацьбітоў за свабоду. Расшыбайце жандарскія і паліцэйскія кіраўніцтвы і ўсе казённыя ўстановы. Звергнем царскі ўрад, паставім свой. Няхай жыве рэволюцыя, няхай жыве ўстаноўчы сход народных прадстаўнікоў!

Расійская соцыял-дэмакратычная рабочая партыя».

Так пачалася першая руская рэволюцыя. Аб значэнні для пролетарыята падзей 9 (22) студзеня 1905 года Ленін тады-ж пісаў: «Найвялікшыя гістарычныя падзеі адбываюцца ў Расіі. Пролетарыят паўстаў супроць царызма... Рэволюцыйнае выхаванне пролетарыята за адзін дзень шагнула наперад так, як яно не магло-б шагнуць у месяцы і гады шэрага, буднічнага, забітага жыцця...» (Ленін, Твор, т. VII, стар. 79). Далей у тым-жа артыкуле Уладзімір Ільіч указваў, што ўслед за пецербургскімі пролетарыямі супроць крывавых злачынстваў царызма ўзняліся рабочыя ўсёй Расіі.

Якое велізарнае значэнне надаваў Ленін першай рускай рэволюцыі яшчэ ў самым яе пачатку відаць з наступнага ўказання Леніна: «Звяржэнне царызма ў Расіі, пагеройску пачатае нашым рабочым класам, будзе паваротным пунктам у гісторыі ўсіх краін, аблягчэннем справы ўсіх рабочых усіх нацый, ва ўсіх дзяржавах, ва ўсіх канцах зямнога шара. І няхай кожны соцыял-дэмакрат, няхай кожны свядомы рабочы памятае аб тым, якія найвялікшыя задачы ўсенароднай барацьбы ляжаць цяпер на яго плячах...» (Ленін, Твор, т. VII, стар. 81). У поўнай адпаведнасці з гэтымі ўказаннямі Леніна разгортваў тады большэвіцкую работу на Каўказе таварыш Сталін, ведучы бязлітасную барацьбу з контррэволюцыйным меншавізмам.

Самы факт, што на чале вышаўшых на вуліцу 9 (22) студзеня рабочых быў правакатар поп Гапон, які змог вывесці тысячы бяззбройных людзей пад кулі царскіх апрычнікаў, мог мець месца толькі ў выніку падрыўной дэзарганізатарскай работы меншавікоў, трацкістаў, іх разлагаючага ўплыву на рабочы клас. Ужо ў той час, будучы фармальна ў адной партыі з большэвікамі, меншавікі не грэбавалі ні якімі метадамі і сродкамі для барацьбы супроць большэвікоў, для падрыву большэвіцкага ўплыву на рабочы клас.

У артыкуле «Пора кончить», надрукаваным у газеце «Вперед» за 18 дзён да падзей 9 (22) студзеня (№ 1 ад 4 студзеня 1905 года — 22 снежня 1904 года) Уладзімір Ільіч Ленін абурана паведамляў аб зрыве меншавікамі дэманстрацыі ў Пецербургу ў канцы лістапада 1904 года. Гнуснае меншавіцкае ахвосце спаліла тады каля дзесятка тысяч лістовак, заклікаўшых да дэманстрацыі, прыводзячы такі матыў: «**Не ўсе рабочыя дастаткова развіты для таго, каб свядома прыняць удзел у дэманстрацыі і адстойваць патрабаванні, выстаўленыя камітэтам**». Гэту дэзарганізатарскую выхадку пецербургскіх меншавікоў Ленін назваў апошняй кропляй, якая павінна перапоўніць цярплівасць партыі. «...Наша партыя сур'ёзна хвора і за апошні год страціла добрую палову свайго ўплыву», — указваў тады Ленін (Твор, т. VII, стар. 42.). Вінаўны ў гэтым цалкам былі меншавікі.

Абураны дзеяннямі гнусных здраднікаў, Уладзімір Ільіч заклікаў «у адрозненне ад «меншавікоў», якія дзейнічаюць употайку, хаваючыся ад партыі, заявіць адкрыта і пацвердзіць на справе, што партыя парывае з гэтымі панамі ўсе і ўсякія адносіны». (Ленін, Твор, том. VII, стар. 43).

Як вядома, Троцкі ва ўсёй гнуснай падрыўной рабоце быў разам з меншавікамі. Зараз-жа пасля падзей 9 (22) студзеня 1905 года ён абвясціў правакатара Гапона рэволюцыянерам, правадыром рэволюцыі. Па гэтаму поваду Ленін тады-ж пісаў, што Троцкі «пустазвон», што поп Гапон не быў і не мог быць правадыром рэволюцыі, так як ён абапіраўся якраз на забабоны найбольш адсталых пластоў рабочага класа. Троцкі вёў тую-ж палітыку падрыву большэвіцкага ўплыву на рабочы клас, як і ўсе меншавікі. Разам з меншавіцкімі здраднікамі ён усяляк стараўся сарваць рашэнні другога з'езда партыі, апаганіць самы з'езд у вачах партыйнай масы. Ленін называў усіх гэтых зрыўшчыкаў партыйных рашэнняў дэмагогамі, палітыканамі, фразёрамі.

У выніку здрадніцкай дэзарганізатарскай работы меншавікоў, і ў іх ліку Троцкага, партыя да таго моманту, калі рабочыя вышлі на вуліцу ў крывавы дзень 9 (22) студзеня 1905 года, была аслаблена, рабочы клас быў дэзарыентаван. Аб гэтым неабходна ўспомніць у наш час, калі пытанне аб рэволюцыйнай пільнасці, аб барацьбе з двурушнікамі і контррэволюцыйнымі рэстаўратарамі капіталізма з'яўляецца асабліва вострым. Разам з тым нельга забываць аб той гераічнай барацьбе, якую ў той перыяд, як і на працягу ўсёй гісторыі партыі, вялі большэвікі за ўзмацненне свайго ўплыву на рабочы клас. Гэту барацьбу большэвікам прыходзілася весці супроць меншавікоў, у тым ліку — трацкістаў, як і супроць іншых варожых уплываў.

Варожая большэвізму пазіцыя меншавікоў, трацкістаў выцякала з меншавіцка-трацкісцкага нявер'я ў сілы пролетарыята, у яго здольнасць да арганізацыі наогул, да стварэння партыйнай арганізацыі — у прыватнасці, у яго здольнасць да палітычнай барацьбы. Так ужо ў першай рускай рэволюцыі трацкісты, стаўшы зараз прамымі агентамі фашысцкай ахранкі, выканаўцамі яе крывавых заданняў, здраджвалі справе рабочага класа. Першую рэволюцыю ў Расіі Троцкі, як і ўсе меншавікі, разглядаў з пазіцый ліберальнай буржуазіі, выступаючы супроць ленінскай ідэі магчымасці перарастання буржуазна-дэмакратычнай рэволюцыі ў соцыялістычную. Састрапаўшы сваю тухлую тэорыю «перманентнай рэволюцыі», палітычны шарлатан Троцкі ўжо ў той час выкрыў сваё нявер'е ў пабудову соцыялізма ў адной краіне, нявер'е ў магчымасць перамагання пры дыктатуры пролетарыята дробнабуржуазных тэндэнцый сялянства. Ужо тады, у першай рэволюцыі, Троцкі выступаў з наскрозь меншавіцкім здрадніцкім лозунгам: «Рыхтавацца да паўстання, але не рыхтаваць паўстання». Ужо тады Троцкі падмяняў лозунг узброенага паўстання «стачачным паўстаннем».

Адмаўляючы ідэю перарастання буржуазна-дэмакратычнай рэволюцыі ў соцыялістычную, меншавікі, у тым ліку трацкісты, апалчыліся супроць высунутага большэвікамі, зараз-жа пасля студзеньскіх дзён 1905 года, лозунга аб рэволюцыйна-дэмакратычнай дыктатуры пролетарыята і сялянства ў выпадку перамогі ўзброенага паўстання. З пенай ля роту меншавікі, трацкісты выступалі супроць пастаноў трэцяга з'езда партыі ў красавіку 1905 года, супроць гегемоніі пролетарыята ў пачаўшайся рэволюцыі. Меншавікі, у тым ліку трацкісты, «адвяргалі ідэю гегемоніі пролетарыята ў буржуазна-дэмакратычнай рэволюцыі, перад палітыкай саюза рабочага класа з сялянствам яны аддалі перавагу палітыцы згоды з ліберальнай буржуазіяй, а рэволюцыйна-дэмакратычную дыктатуру пролетарыята і сялянства абвясцілі рэакцыйнай бланкісцкай схемай, якая супярэчыць развіццю буржуазнай рэволюцыі» (Сталін, «Пытанні ленінізма», выд. 10, стар. 471).

Уся меншавіцкая гнілая схема з трэскам правалілася яшчэ ў 1905 годзе і была зкінута пролетарыятам у рэволюцыі 1917 года.

Рэволюцыя, пачатая пролетарыятам у студзеньскія дні 1905 года, была на час прыглушана царызмам у снежні 1905 года, але яе роля ў далейшай барацьбе рабочага класа супроць самадзяржаўя і капіталізма выключна вялікая. «Без такой «генеральнай рэпетыцыі», як у 1905 годзе, рэволюцыя 1917 года, як буржуазная, лютаўская, так і пролетарская, Кастрычніцкая, былі-б немагчымы» (Ленін, Твор, т. XXIV, стар. 250).

Ад перамогі ў лютым-сакавіку 1917 года пролетарыят пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна прышоў да перамогі Вялікай пролетарскай соцыялістычнай рэволюцыі ў кастрычніку 1917 года. Пад кіраўніцтвам Леніна і геніяльнага прадаўжальніка справы Леніна — вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна партыя Леніна—Сталіна, сакрушаючы подлыя прошукі фашысцкіх трацкістаў і іх падручных — правых адшчапенцаў, прывяла рабочы клас у саюзе з працоўным сялянствам да найвялікшых перамог соцыялізма.

Вялікая Сталінская Канстытуцыя, зацверджаная Надзвычайным VIII З'ездам Саветаў, адлюстроўвае гэтыя нашы гістарычныя перамогі, тое, што ўжо ёсць, што здабыта і заваявана цяпер, у сучасным. Той самы соцыялізм, соцыялістычны лад, аб якім на працягу стагоддзяў марылі найвялікшыя і лепшыя розумы чалавецтва, ажыццёўлен у СССР. І нельга без хвалявання чытаць пранікаючыя ў самае сэрца словы заключнай часткі геніяльнай прамовы таварыша Сталіна на Надзвычайным VIII Усесаюзным З'ездзе Саветаў: «У рэзультаце пройдзенага шляху барацьбы і лішэнняў прыемна і радасна мець сваю Канстытуцыю, якая трактуе аб пладах нашых перамог. Прыемна і радасна ведаць, за што біліся нашы людзі і як яны дабіліся сусветна-гістарычнай перамогі. Прыемна і радасна ведаць, што кроў, багата пралітая нашымі людзьмі, не прайшла дарма, што яна дала свае рэзультаты».

У той-жа час успаміны аб падзеях 9 (22) студзеня 1905 года павінны паслужыць яшчэ большаму ўзняццю нашай рэволюцыйнай пільнасці. Вывучэнне гэтых падзей дасць яснае разуменне вытокаў прадажніцтва, здрады справе рабочага класа, двурушніцтва ворагаў працоўных — фашысцкіх трацкістаў, правых рэстаўратараў капіталізма і іншага гаду, супроць якіх партыя большэвікоў пад кіраўніцтвам Леніна і Сталіна на працягу ўсёй сваёй гісторыі [illegible] бязлітасную барацьбу. Партыя і надалей будзе змагацца супроць усіх ворагаў соцыялізма, пакуль не знішчыць іх да канца.

*) З твора Н. Рыбацкага «1905 г. у паэзіі».

ТРАЦКІСЦКІЯ ШПІЁНЫ, ДЫВЕРСАНТЫ, ЗДРАДНІКІ РАДЗІМЫ

З апублікаванага ўчора паведамлення пракуратуры Саюза ССР працоўныя нашай краіны і ўсяго свету з пачуццём глыбокага абурэння, з пачуццём найвялікшай гідлівасці даведаліся аб новых злачынствах Троцкага і яго банды. На памятным працэсе трацкісцка-зіноўеўскага тэрарыстычнага цэнтра падсудныя не ўсё дагаварвалі да канца. Яны разлічвалі ўнесці з сабой у магілу тайну аб застаўшымся на свабодзе трацкісцкім «паралельным цэнтры». Поруч з Зіноўевым, Каменевым, Смірновым і іншымі тварылі сваю злачынную работу глыбока законспіраваныя Пятакоў, Радэк, Сакольнікаў, Серэбракоў. Але і гэты «паралельны цэнтр» контррэвалюцыі цяпер выкрыт органамі НКУС.

За кожным з абвінавачаных, пайменаваных у паведамленні пракуратуры Саюза ССР, цягнецца ланцуг страшэнных злачынстваў, якія перавышаюць у сваім цынізме, у сваёй гідлівасці ўсё, што можа даць выабражэнне.

Злачынствы рознастайны. Іх агульнае імя — чорная здрада радзіме, рэстаўрацыя капіталізма. Здраднікі ўступалі ў сувязь са злейшымі ворагамі совецкай краіны — з замежнымі агрэсарамі.

Яны ставілі сваёй задачай паскорыць ваенны напад на СССР, з разлікам на яго паражэнне ў вайне. Па заданнях Троцкага яны арганізавалі шпіянаж, шкодніцтва на важнейшых прадпрыемствах, рыхтавалі і праводзілі ў жыццё дыверсійныя (падрыўныя) акты, каб аслабіць абарону нашай краіны. І для гэтага яны ўступалі ў перагаворы з варожымі Совецкаму Саюзу замежнымі сіламі, шукалі іх садзейнасці і падтрымання.

Яны абяцалі адкрыць вароты замежнаму капіталу, шчодра прадаставіць канцэсіі на заводы і руднікі, лясы і промыслы. Яны загадзя гандлявалі часткамі совецкай тэрыторыі, запрадавалі агрэсарам землі і свабоду народаў СССР. Яны палі ніжэй, чым усякі калчакавец, дзянікінец, кадэт.

У трацкісцкіх мярзаўцаў не аказалася нават ніякага пачуцця нацыяналізма і яны гатовы былі расчляніць Совецкі Саюз, толькі-б дабіцца сваіх подлых рэстаўратарскіх мэт. Фашысты не згодзяцца аддаць тэрыторыю сваёй краіны іншаземцам, — на гэта ішла трацкісцкая нечысць.

Але гэтым не абмяжоўваліся іх злачынныя дзеянні. Па заданнях Троцкага «паралельны цэнтр» арганізоўваў тэрарыстычныя замахі на кіраўнікоў совецкай дзяржавы і ВКП(б). На іх руках — кроў Сергея Міронавіча Кірава, кроў шахцёраў Кемераўскіх руднікоў, кроў рабочых Данбаса.

Каб дасягнуць сваіх мэт, яны не спыняліся ні перад чым. Яны публічна каяліся ў сваіх «памылках», кляліся ў любві да партыі і народу. Падобна забойцы Кірава — Зіноўеву, напісаўшаму прачулы некралог над яшчэ цёплым трупам сваёй афяры, яны гаварылі прамовы і пісалі артыкулы ў абарону сацыялізма, каб утоіць, замаскаваць подлыя злачынствы супроць сацыялізма.

Яны здраднікі радзімы і паражэнцы. Ад гэтага іх нянавісць да рабочага класа, пабудаваўшага сацыялістычнае грамадства. Адсюль іх нянавісць да сялянства, якое будуе калгаснае жыццё. Адсюль іх нянавісць да совецкай інтэлігенцыі, будуючай сацыялістычную навуку, літаратуру, мастацтва.

У Троцкага і Пятакова, у Радэка і Сакольнікава адно і тое-ж, што ў правадыроў германскага фашызма, глыбока варожыя, да шаленства даходзячыя ярасныя адносіны да сацыялізма, да совецкай краіны, да народаў, будуючых сацыялізм... Трацкісты паставілі сабе мэтай адабраць у працоўных нашай краіны ўсе іх заваяванні, вярнуць фабрыкі і заводы капіталістам. Яны хацелі павярнуць кола гісторыі, ліквідаваць калгасны лад, паставіць гаспадаром у вёсцы кулака, падняволіць совецкае сялянства, аддаць яго ў кулацкую кабалу.

Не выпадковая гэта сустрэча і сувязь трацкістаў з фашыстамі на агульнай злачыннай справе. У ланцугу подласцей, якія прывялі Пятакова, Радэка, Сакольнікава, Серэбракова і інш. на лаву падсудных, ёсць няўмольная логіка гістарычных фактаў: хто стаў на шлях абароны капіталізма супроць пралетарскай рэвалюцыі, хто пайшоў з буржуазіяй супроць рабочага класа, той немінуча набудзе ўсе заганы капіталізма, усвоіць усю яго разбойніцкую мараль.

Шлях Іудушкі-Троцкага і яго саўдзельнікаў агульнавядомы. Пятакоў, Сакольнікаў, Радэк, Серэбракоў — гэтыя імёны спадарожнічалі ўсім фракцыйным і апартуністычным контррэвалюцыйным выступленням супроць большэвіцкай партыі. Гэтыя людзі, пры жыцці Леніна, якія змагаліся супроць лініі партыі і самога Леніна, арганізоўвалі ўсякія козні супроць большэвізма, маюць яшчэ нахабнасць называць сябе «большэвікамі-ленінцамі». Прадажнікі, шпіёны, здраднікі радзімы, іх злачынствы асабліва агідныя таму, што прыкрыты фразамі для ашуканства рабочых і сялян. Трацячы сваіх прыхільнікаў, ператварыўшыхся ў нікчэмную, ізаляваную групку, яны сталі на шлях прамой контррэвалюцыі, шкодніцтва, шпіянажу і дыверсіі. Яны прадаліся той групе імперыялістычных дзяржаў, якія з'яўляюцца агалцелымі падпальшчыкамі вайны. Яны марылі з дапамогаю чужаземных штыкоў расчляніць СССР, звергнуць уладу рабочых і сялян, аднавіць у Совецкім Саюзе капіталізм і панаванне буржуазіі.

Яны пайманы і выкрыты на апошняй ступені падзення. Маска сарвана! Пад ёю — морда фашысцкага звера, адкрытага ворага працоўнага народу.

Капіталістычнае нутро трацкісцкіх вырадкаў выкрываецца тым цынічным спакоем, з якім яны рыхтавалі забойствы кіраўнікоў партыі, урада і радавых рабочых. Па прамых заданнях Троцкага Пятакоў, адначасова з узрывамі на прадпрыемствах абароннага значэння, рыхтаваў і масавае знішчэнне рабочых. Трацкісцкі «паралельны цэнтр» гатоў быў аддаць на расправу фашысцкім катам тысячы, сотні тысяч совецкіх рабочых, працоўных, інтэлігентаў, каб забяспечыць паражэнне Совецкага Саюза ў вайне і атрымаць зданнёвую ўладу з брудных рук імперыялістаў.

Нікчэмнасць гэтай прэзрэннай кучкі, пазбаўленай якой-бы там ні было сувязі з масамі, роўна толькі трацкісцкай нахабнасці і подласці. Яны нікчэмныя і смешныя ў сваіх патугах затрымаць пераможны ход сацыялізма, павергнуць назад лёс вялікага народу. Але яны небяспечны ў сваёй ролі агентаў фашызма, арганізатараў шпіянажу, шкодніцтва, дыверсій, тэрарыстычных актаў. У гэтай галіне іх небяспека не можа быць недаацэнена. Іх злачынствы бязмерны. Пралетарскі суд выздасць ім поўнай мерай за подлую здраду радзіме.

(Перадавы артыкул «Праўды» 21 студзеня).

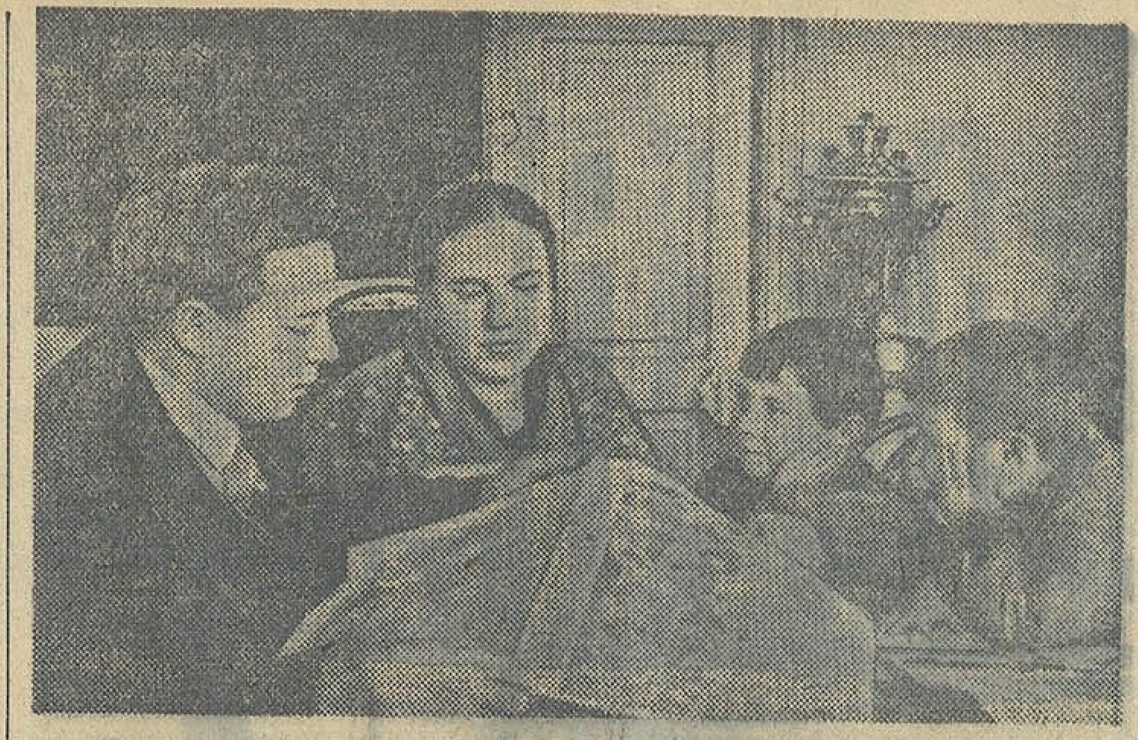

Работніца-стаханаўка магілёўскай шорнай фабрыкі т. Цэйтліна Нехі Давыдаўна выконвае план на новых тэхнічных нормах звыш 200 проц. У даны момант тав. Цэйтліна знаходзіцца ў дэкратыўным адпачынку. НА ЗДЫМКУ: старшыня фабкома шорнай фабрыкі т. Сегал Д. М. гутарыць на кватэры з тав. Цэйтлінай аб іспанскіх падзеях. Фота Гуркова (БФФ).

ЕФІМ КРАСІЛЬШЧЫКАЎ І ЯГО ВУЧНІ

[illegible]

Вось у чым уся справа. Калі забойшчыкі працавалі старым метадам, то высякалі не больш 14 тон вугалю за змену. А Алексей Стаханаў прымяніў свой асаблівы, новы метад і змог высечы 102 тоны.

«Значыць, і мы павінны працаваць новым метадам, — думаў Ефім Красільшчыкаў. — Вось павысім прадукцыйнасць працы, скарыстаем усю тэхніку нашага завода, усе магчымасці абсталявання, а тады і вагаў выпусцім у некалькі разоў больш.

Самыя кваліфікаваныя слесары збіралі бязмен. А Ефім заслужана лічыцца на заводзе лепшым слесарам, не гледзячы на свой малады ўзрост.

У яго зарадзіліся першыя думкі аб новым метадзе зборкі і праверкі бязменаў, аб рацыяналізацыі гэтага працэса. Здаўна на заводзе рабілі загонку і апілоўку прызмаў, кожнай у паасобку, і лічылі, што гэта самы правільны спосаб. Ніхто не задумваўся, што пры гэтым трацілася дарэмна шмат часу. Ефім парашыў зрабіць інакш: заганяць і апілоўваць абедзве прызмы адразу. На гэта часу [illegible]

[illegible] Дырэкцыя завода і трэст некалькі разоў прэміравалі яго.

Ёсць у Ефіма вучні.

Трох рабочых завода (Гаралька, Сяргеенку і Пачэўскага) ён навучыў збіраць бязмен.

Пачэўскі раней нават не меў законччанай кваліфікацыі слесара. А зараз перавыконвае норму, выключна дакладна збірае бязмен. Ён надзвычай хутка авалодаў тэхнікай сваёй справы.

— Пачэўскі вельмі сумленны вучань, — кажа пра яго Ефім. — Я рад за яго поспехі, знаходлівасць.

Пачэўскі калісьці скончыў пачатковую школу. Далей вучыцца не давялося. А каб цяпер пайсці ў школу, у галаву не прыходзіла.

«Чытаць і пісаць умею — і хопіць з мяне», — думаў ён.

Аднойчы яго затрымаў Ефім.

— Я бачыў тваю запіску да начальніка цэха.

Пачэўскі падумаў, што Ефім пачне гаварыць пра ўчарашнія перабоі ў забеспячэнні дэталямі, аб чым ён пісаў начальніку.

— Дык-жа ты, брат, пішаш дрэнна: памылак многа і не прыгожа.

Пачэўскі пачырванеў.

— Вучыцца табе трэба. Вунь людзям па 60 гадоў і яны вучацца, а ты што-ж думаеш?

Пачэўскі з радасцю згадзіўся ісці ў вячэрнюю школу. Зараз ён навучаецца у стаханаўскім камбінаце ў 5 класе. І вельмі ўдзячан Ефіму, што навёў яго на правільную думку.

І. ЗОРЫН.

БЮРАКРАТЫЧНАЕ КРУЧКАТВОРСТВА

У паляпшэнні партыйнай работы, несумненна, вялікую ролю адыгрывае план работы партыйнай арганізацыі. Там, дзе партыйная арганізацыя працуе на аснове глыбока прадуманага плана, узровень работы значна вышэй. План уносіць пэўны парадак у справу партыйнага кіраўніцтва. Людзі ведаюць што і як яны павінны рабіць на працягу пэўнага часу.

План работы партыйнай арганізацыі з'яўляецца каштоўным толькі тады, калі ён складаецца калектыўна, на аснове ўліку канкрэтнай абстаноўкі і выцякаючых з іх задач.

На жаль, не ўсе пярвічныя партарганізацыі горада Менска зразумелі важнасць і значэнне плана ў справе падняцця ўзроўню партыйнай работы. Прыкладам як не трэба складаць план работы можа служыць план работы партарганізацыі Беларускага кіраўніцтва сувязі. У партарганізацыі Беларускага кіраўніцтва сувязі афіцыяльна планы складаюцца штомесячна, але дастаткова паглядзець план работы за лістапад, які, між іншым, толькі 17 лістапада ў бягучых справах фармальна зацвярджаўся на партыйным сходзе, каб пераканацца, што ў гэтай партарганізацыі важнейшую справу партыйнай работы ператварылі ў бюракратычнае кручкатворства.

На пасяджэнні парткома 4 лістапада па пратаколу на парадку дня лічацца два пытанні, і непрыкметна трэцім пытаннем запісана: «Слухалі: зацвярджэнне плана работы на лістапад месяц. Пастанавілі: прадстаўлены план работы сакратаром парткома тав. Максімавым зацвердзіць».

З самой абстаноўкі абмеркавання такога важнага пытання ў рабоце партыйнай арганізацыі на парткоме, спяшаючыся, без абмену думкамі, можна ўжо меркаваць аб якасці так званага плана работы партыйнай арганізацыі. Аднак паглядзім, што сабою прадстаўляе так званы план.

Вось «план» гэтай арганізацыі:

4 лістапада. Партком.

1. Зацвярджэнне плана па правядзенню кастрычніцкіх свят.

2. Аб давыбарах у партком у сувязі з уходам Любамірскага.

3. Зацвярджэнне плана работы.

17 лістапада. Закрыты партыйны сход.

1. Аб партыйнай вучобе. Даклад кіраўніка гуртка.

2. Аб давыбарах у партком.

3. Самасправаздача кандыдата партыі тав. Шмуклер.

22 лістапада. Партком.

1. Аб ходзе выканання абавязацельстваў аддзелаў да Ўсесаюзнага З'езда Советаў. Даклады тт. Красноўскага, Беразоўскага, Лукіна і Максімава.

2. Аб ходзе работы па атэстацыі.

27 лістапада. Агульны сход (??).

1. Аб комсамольскай рабоце. Дакладвае тав. Паднос, судакладчык тав. Міразуеў.

2. Аб рабоце Асоавіяхіма. Дакладвае тав. Івваноўскі.

З пералічаных пытанняў, якія пастаўлены ў плане, відаць, што ні адно прынцыповае пытанне з унутрыпартыйнага жыцця не пастаўлена на абмеркаванне партарганізацыі. Асабліва характэрным з'яўляецца парадак дня парткома. Тут і абавязацельствы аддзелаў, тут і атэстацыі. Павошта гэта? Ці не ясна, што пастаноўкай такіх пытанняў, якія з поспехам могуць вырашыць адміністрацыя, або прафсаюзныя арганізацыі, партыйны камітэт забывае асноўнае, што яго задача — гэта пастаноўка ўнутрыпартыйнай работы, выхаванне людзей. Іменна гэтага няма ў плане партарганізацыі. Зусім не дзіўна таму, што ўзровень работы ў гэтай партарганізацыі нізкі. Партыйныя сходы не падрыхтоўваюцца. Праверка выканання партыйных даручэнняў комуністамі зусім не пастаўлена. Партком не займаецца як належыць вывучэннем людзей і не аказвае ім неабходнай дапамогі. Што гэта так, можна бачыць і з таго, як праходзяць партсходы ў гэтай партарганізацыі.

На закрытым партсходзе 17 лістапада па пытанню аб давыбарах парткома запісана: «З прычыны няймення ў наяўнасці (??) двух трэціх членаў партыі арганізацыі на дадзеным сходзе — давыбары парткома адкласці да наступнага схода».

Што гэта за партсход, на якім большасць комуністаў адсутнічае? На закрытым партыйным сходзе 29 лістапада былі пастаўлены наступныя пытанні: 1) Прапрацоўка інструкцыі аб вучобе (??) членаў і кандыдатаў ВКП (відаць, гутарка ідзе аб інструкцыі па ўчоту членаў і кандыдатаў ВКП(б), 2) аб дысцыпліне і 3) бягучыя справы. Аб якасці падрыхтоўкі гэтага партсхода сведчаць прынятыя рашэнні. Па першаму пункту парадку дня ніхто ў спрэчках не выказваўся, не гледзячы на важнасць пытання і абмежаваліся тым, што прынялі інструкцыю да ведама. Па другому пытанню аб дысцыпліне (сутнасць справы заключаецца ў тым, што 2 члены партыі без дазволу пайшлі з партсходу), замест таго, каб прыняць канкрэтнае рашэнне аб гэтых таварышах, якія парушылі партдысцыпліну, партсход прыняў наступнае рашэнне: «Папярэдзіць усіх членаў і кандыдатаў партыі, што пры паўтарэнні такіх з'явішчаў яны будуць прыцягнуты да партыйнай адказнасці».

Зусім зразумела, што такая падрыхтоўка да партсхода і такое яго правядзенне не з'яўляецца большэвіцкай школай выхавання комуністаў. Партком, як відаць, выходзіць толькі з таго, што ў папцы будзе ляжаць яшчэ адзін пратакол, які будзе сведчыць аб рабоце.

Такім-жа бюракратычным кручкатворствам з'яўляецца і план работы на снежань.

Партыйная арганізацыя Беларускага кіраўніцтва сувязі, у якой ёсць больш 20 комуністаў, працуе без руля і без ветрыл.

План работы партыйнай арганізацыі павінен быць сродкам арганізацыі комуністаў для правядзення імі ў беспартыйных масах палітыкі партыі і лозунгаў партыі. Зусім відавочна, што такія «планы», як у партарганізацыі Беларускага кіраўніцтва сувязі, гэтай мэты не дасягаюць.

Пытанне плана — гэта пытанне ўкаранення цвёрдай сістэмы ў рабоце, гэта сістэма павінна быць гібкай і канкрэтнай, пристасоўна да асаблівасцей кожнай арганізацыі з улікам усёй сумы пытанняў і інтарэсаў данай пярвічнай арганізацыі. Гэтага, як відаць, не разумеюць у партарганізацыі Беларускага кіраўніцтва сувязі.

ГУРАЛІС.

А. С. ПУШКІН

СУДОВАЯ СПРАВА

(Урывак з рамана „Дуброўскі")

Заўсёдашнія заняткі Траекурава — гэта былі раз'езды па шырокіх яго ўладаннях, несканчоныя банкеты і свавольствы, кожнадзённа ўсё новыя і афярай якіх бываў звычайна які-небудзь новы знаёмец; хоць і старыя прыяцелі не заўсёды ад іх уратоўваліся, апроч аднаго Андрэя Гаўрылавіча Дуброўскага. Гэты Дуброўскі, адстаўны паручнік гвардыі, быў яму бліжэйшы сусед і ўладаў семідзесяццю душамі. Траекураў, ганарысты ў дачыненнях з людзьмі самай вышэйшай годнасці, паважаў Дуброўскага, не зважаючы на яго несамавітую маёмаснасць. Калісьці былі яны таварышамі на службе і Траекураў ведаў з практыкі нецярплівасць і рашучасць яго натуры. (Слаўны 1762 год! [1]) разлучыў іх надоўга. Траекураў, сваяк княгіні Дашковай [2]), пайшоў угару). Дуброўскі, занепаўшы матэрыяльна, прымушан быў падаць у адстаўку і астацца жыць у апошняй сваёй вёсцы. Кірыла Петровіч, даведаўшыся пра гэта, прапанаваў яму сваю высокую дапамогу, але Дуброўскі дзякаваў яму і астаўся бедны і незалежны.

Праз некалькі год Траекураў, адстаўны генерал-аншэф [3]), прыехаў у свой маёнтак; яны ўбачыліся і ўзрадаваліся адзін аднаму. З таго часу яны кожны дзень бывалі разам, і Кірыла Петровіч, які зроду не рабіў нікому ласкі сваім наведваннем, заязджаў папросту ў домік свайго старога таварыша. (Будучы аднагодкамі, народжаныя ў адным саслоўі, выхаваныя аднолькава, яны мелі падабенства крыху і ў натурах, і ў схільнасцях). З аднаго боку і лёс іх быў аднолькавы: абодва пажаніліся кахаючы, абодва неўзабаве ўдавелі, у абодвух асталося па дзіцяці. Сын Дуброўскага выхоўваўся ў Пецярбурзе, дачка Кірылы Петровіча расла на бацькавых вачах, і Траекураў часта гаварыў Дуброўскаму: «Слухай, браце, Андрэй Гаўрылавіч: калі твой Валодзька будзе мець сталасць, то аддам за яго Машу; дарма, што ён гол, як сакол». Андрэй Гаўрылавіч паківаў галавой і адказваў звычайна: «Не, Кірыла Петровіч; мой Валодзька не жаніх Мар'і Кірылаўнэ. Беднаму двараніну, як ён, лепш ажаніцца з беднай дваранкачкай, але быць галавой у доме, чымся зрабіцца за паслугача пры распешчанай кабеціне».

Усе зайздросцілі згодзе, якая панавала паміж ганарлівым Траекуравым і бедным яго суседам і дзівіліся смеласці гэтага апошняга, калі ён за сталом у Кірылы Петровіча проста выказваў свае думкі, не дбаючы аб тым, ці не супярэчыла гэта думкам гаспадаровым. Некаторыя спрабавалі рабіць тое самае і выйсці за межы пэўнага паслухмянства, але Кірыла Петровіч так іх патурыў, што назаўсёды адбіў ад іх ахвоту да такіх спроб, і Дуброўскі адзін астаўся па-за агульным законам. Нечаканы выпадак усё разбурыў і змяніў.

Раз, у пачатку восені, Кірыла Петровіч збіраўся на паляванне. Напярэдадні быў дадзен загад сабакарам і падлоўчым быць гатовымі а пятай гадзіне раніцы. Палатка і кухня выпраўлены былі раней на месца, дзе Кірыла Петровіч павінен быў абедаць. Гаспадар і госці пайшлі на сабачы двор, дзе больш за пяцьсот ганчакоў і выжлаў жылі ў сытасці і цяпле, услаўляючы шчодрасць Кірылы Петровіча на сваёй сабачай мове. Тут-жа быў і лазарэт для хворых сабак пад наглядам штаб-лекара Цімошкі і памяшканне, дзе гатунковыя сукі шчаніліся і кармілі сваіх шчанят. Кірыла Петровіч ганарыўся гэтай цудоўнай установай і ніколі не прапускаў выпадку пахваліцца ёю перад сваімі гасцямі, з якіх кожны аглядаў яе прынамсі ўжо дваццаць раз. Ён пахаджваў па сабакарні, абкружаны сваімі гасцямі, маючы пры сабе Цімошку і галоўных сабакароў; спыняўся перад некаторымі будамі, то распытваючы аб здароўі хворых, то робячы заўвагі больш ці менш строгія і справядлівыя, то падклікаючы да сябе знаёмых сабак і лагодна з імі гаворачы. Госці мелі за абавязак захапляцца сабакарняй Кірылы Петровіча. Адзін Дуброўскі маўчаў і хмуры-

[illegible]

будзе мая воля пакараць яго, ці дараваць, а я цярпець жарты ад Вашых хлопаў не маю намеру, і ад Вас не сцярплю — бо я не блазан, а старадаўны дваранін. З гэтым астаюся пакорлівым да паслуг Андрэй Дуброўскі».

Паводле цяперашніх разуменняў аб этыкеце, пісьмо гэтае было-б вельмі непрыстойным, але яно раззлавала Кірылу Петровіча не дзіўным складам і слоўнай растаўкай, але толькі сваёй сутнасцю:

— Як, — грымнуў Траекураў, рванушыся з пасцелі босы, — выслаць да яго маіх людзей з пакорлівасцю, ён будзе мець волю ім дараваць, або іх караць. Што гэта ён, сапраўды, уздумаў; ці ведае ён з кім звязваецца, вось я-ж яго... Наплачацца ён у мяне, будзе ведаць як ісці на Траекурава!

Кірыла Петровіч адзеўся і выехаў на паляванне, са звычайнай сваёй шпаркасцю. Але паляванне не ўдалося. За ўвесь дзень бачылі аднаго толькі зайца і таго выпусцілі з рук. Абед у полі пад палаткай таксама не ўдаўся, ці прынамсі быў не да густу Кірыле Петровічу, які збіў кухара, аблаяў гасцей і варочаючыся назад з усім сваім паляўнічтвам, сумысля паехаў полем Дуброўскага.

Прайшло некалькі дзён, і варожасць паміж двума суседзьмі не спынялася. Андрэй Гаўрылавіч не прыязджаў у Пакроўскае. Кірыла Петровіч без яго нудзіўся і прыкрасць яго моцна вылівалася ў самых зняважлівых выразах, якія, з прычыны шчырасці тамашніх дваран, даходзілі да Дуброўскага, папраўленыя і дапоўненыя. Новая акалічнасць знішчыла і апошнюю надзею на мір.

Дуброўскі аб'язджаў аднойчы малое сваё ўладанне; набліжаючыся да бярозавага гаю, пачуў ён стук сякеры і праз хвіліну траск паваленага дрэва. Ён заспяшыўся ў гай і наехаў на пакроўскіх мужыкоў, якія спакойна кралі ў яго лес. Убачыўшы яго, яны кінуліся былі наўцёкі. Дуброўскі з сваім фурманам злавіў з іх двух і прывёў іх звязаных да сябе ў двор. Трое непрыяцельскіх коней асталіся тут-жа як здабыча пераможцу. Дуброўскі быў залюзаты злосны, дагэтуль ніколі людзі Траекурава, ведомыя гады, не асмельваліся свавольць у межах яго ўладанняў, ведаючы сяброўскую сувязь яго з іх панам. Дуброўскі бачыў, што цяпер карысталіся яны разрывам і надумаўся, не зважаючы на ўсе пагляды на ваеннае права, уцчуваць сваіх палоннікаў дубцамі, якіх прыпасалі яны ў яго-ж гаю, а коней аддаць у работу, прыпісаўшы іх да панскай жывёлы.

Чутка аб гэтым здарэнні ў той-жа дзень дайшла да Кірылы Петровіча. Ён разгневаўся і ў першы момант гневу хацеў быў з усімі сваімі дваровымі зрабіць напад на Кісцянёўку (так звалася вёска яго суседа), разбурыць яе датла і асадзіць самога памешчыка ў яго сялібе — такія ўчынкі былі яму не ў навіну. Але думкі яго неўзабаве набылі іншы кірунак.

Пахаджваючы цяжкімі крокамі ўзад і ўперад па зале, ён зірнуў выпадкова ў акно і ўбачыў ля брамы тройку; маленькі чалавек у скураным картузе і фрызавым [4]) шынялю вылез з воза і пайшоў у флігель да прыказчыка; Траекураў пазнаў засядацеля Шабашкіна і загадаў яго паклікаць. Праз момант Шабашкін ужо стаяў перад Кірылам Петровічам, адмахваючы паклон за паклонам і як ад бога чакаючы ад яго загадаў.

— Здароў, як там цябе завуць, — сказаў яму Траекураў, — чаго прыехаў?

— Я ехаў у горад, ваша правасхадзіцельства, — адказаў Шабашкін, — зайшоў да Івана Дзем'янавіча даведацца ці не будзе якога загаду ад вашага правасхадзіцельства.

— Якраз у час заехаў, як там цябе завуць; мне да цябе патрэба, выпі гарэлкі і выслухай.

Гэтакая ласкавае абыходжанне прыемна здзівіла засядацеля. Ён адмовіўся ад гарэлкі і пачаў слухаць Кірылу Петровіча з найвялікшай увагай.

— У мяне сусед ёсць, — сказаў Траекураў, — дробнамаёнткавы грубіян; я хачу забраць у яго маёнтак. Што ты пра гэта думаеш?

— Ваша правасхадзіцельства, калі ёсць якія-небудзь дакументы, ці...

— Лухту вярзеш, браток. Якія табе дакументы? На тое законы. У гэтым вось і ўсё, каб без ніякага права здабраць маёнтак. Пачакай аднак-жа. Гэты маёнтак належаў калісьці нам, быў куплены ў нейкага Спіцына і прададзены потым бацьку Дуброўскага. Ці нельга з гэта ўчапіцца?

— Цяжкавата, ваша правасхадзіцельства; напэўна гэты продаж зроблен законным парадкам.

— Падумай, браток, памяркуй добра.

Калі-б, напрыклад, ваша правасхадзіцельства, змаглі хоць якім чынам забраць ад вашага суседа запіс, паводле якога ўладае ён сваім маёнткам, то вядома...

— Разумею, але вось бяда — у яго ўсе паперы згарэлі ў часе пажару.

— Як, ваша правасхадзіцельства, паперы яго згарэлі! Чаго-ж вам лепш — у такім выпадку майце ласку дзейнічаць законным парадкам і няйначай будзеце мець вашу поўную прыемнасць.

— Ты думаеш? Ну, глядзі-ж. Я спадзяюся на тваю стараннасць, а наконт падзякі мае можаш быць упэўнены.

Шабашкін скланіўся амаль да зямлі, вышаў вон і з таго-ж дня пачаў клапаціцца аб задуманай справе і з прычыны яго спрыту, роўна праз два тыдні Дуброўскі атрымаў з горада запрашэнне падаць адразу-ж належныя тлумачэнні наконт яго ўладання сяльцом Кісцянёўкай.

Андрэй Гаўрылавіч, здзіўлены нечаканай прапановай, у той-жа дзень напісаў у адказ даволі недалікатны ліст, у якім заявіў ён, што сяльцо Кісцянёўка асталося яму пасля смерці нябожчыка яго бацькі, што ён уладае ім паводле права спадчыннасці, што Траекураву да яго ніякай справы няма, і што кожная пабочная прэтэнзія на гэтую яго ўласнасць ёсць злачынасць і машэнства.

Ліст гэты зрабіў вельмі прыемнае ўражанне ў душы засядацеля Шабашкіна. Ён убачыў, па-першае, што Дуброўскі мала разумее ў справах, па-другое, што чалавека такога гарачага і неабдуманага не цяжка будзе давесці да самага невыгоднага стану.

Андрэй Гаўрылавіч, азнаёміўшыся спакойна з запытаннямі засядацеля, убачыў неабходнасць адказаць больш грунтоўна. Ён напісаў даволі грунтоўную паперу, але якая з цягам часу стала бескарыснай.

Справа пачала цягнуцца. Упэўнены ў сваёй праўдзе, Андрэй Гаўрылавіч мала аб ёй думаў, не меў ні ахвоты, ні магчымасці сыпаць наваколо сябе грашыма і хоць ён, бывала, першы кпіў з прадажнага сумлення чарнільнага племя, але думка зрабіцца афярай машэнскай цяганіны не прыходзіла яму ў галаву. З свайго боку Траекураў таксама мала клапаціўся аб выйгрышы ім задуманай справы — Шабашкін за яго клапаціўся, дзейнічаючы ад яго імя, палохаючы і падгоджваючы суседзяў і карыстаючы крыва і проста ўсякія законы. Як-бы там ні было, 18** года, лютага 9 дня, Дуброўскі атрымаў праз гарадавую паліцыю запрашэнне з'явіцца да ** земскага суддзі, каб выслухаць рашэнне яго наконт справы спрэчнага маёнтка між ім, паручыкам Дуброўскім і генералам-аншэфам Траекуравым, і каб падпісаць сваё задаваленне, або незадаваленне. У той-жа дзень Дуброўскі рушыў у горад; па дарозе апярэдзіў яго Траекураў. Яны горда зірнулі адзін на аднаго і Дуброўскі заўважыў злобную ўсмешку на твары свайго праціўніка.

Пераклад К. ЧОРНАГА.

[1]) У 1762 годзе Екацерына II (1729—1796) зрабіла з дапамогай гвардыі «дварцовы пераварот», скінуўшы з трона свайго мужа Петра III, неўзабаве забітага яе прыхільнікамі, і захапіла ў свае рукі дзяржаўную ўладу. У часе гэтага перавароту дзед А. С. Пушкіна, афіцэр Ізмайлаўскага палка быў пасаджан у крэпасць. Эпітэт «Слаўны 1762 год» ужыты Пушкіным іранічна.

[2]) Е. Р. Дашкова — блізкая асоба да Екацерыны II.

[3]) Генерал-аншэф — вышэйшы генеральскі чын — «поўны генерал».

[4]) Фрызавы — з тоўстага адмысловага сукна.

ПЛЕНУМ УСЕСАЮЗНАГА ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА НОВАГА АЛФАВІТА

МАСКВА, 20 студзеня. (БЕЛТА). 20 студзеня ў Маскве адкрыўся VII пленум Усесаюзнага цэнтральнага камітэта новага алфавіта. У работах пленума прымаюць удзел—старшыня ЦВК Саюза ССР і старшыня камітэта новага алфавіта тав. Мусабекаў, сакратар Совета Нацыянальнасцей ЦВК Саюза ССР т. Хацкевіч, старшыні ЦВК нацыянальных рэспублік, а таксама відныя навуковыя работнікі-лінгвісты.

Пленум адкрыў кароткай уступнай прамовай тав. Мусабекаў, які ўказаў на новыя задачы, узнікшыя перад камітэтам у сувязі з прыняццем Сталінскай Канстытуцыі. З вялікім дакладам аб выніках работы Усесаюзнага цэнтральнага камітэта новага алфавіта за 1936 год і планах работы на 1937 год выступіў нам. старшыні камітэта тав. Коркмасаў.

У сучасны момант на новы лацінізаваны алфавіт пераведзена 70 моваў, на якіх гавораць народы СССР. Звыш 25 мільёнаў чалавек упершыню атрымалі пісьменнасць на роднай мове.

ТРЭСТЫ І ПРАДПРЫЕМСТВЫ НАРКАМЛЕСА БССР

Як паведамляе газета «Лесная промышленность», нарком лясной прамысловасці Вл. І. Іваноў падпісаў загад аб перадачы наступных трэстаў, прадпрыемстваў і навучальных устаноў сістэмы Наркамлеса СССР у падпарадкаванне Наркамлеса БССР:

па «Главюгзаплесу» перадаецца трэст Лесбел з усімі прадпрыемствамі, уключаючы сплаўную кантору і лесазаводы «Ліпень», «Дулеба», «Змычка» і «Чырвоны бераг»;

па «Главлесдрэву» — трэст Белдрэў у складзе лесазаводаў: імя Молатава, імя Вароўскага, імя Фрунзе, Віцебскі № 1, Полацкі імя Халтурына, імя Комінтэрна, «Пролетарый», «Адраджэнне», рэчыцкі і «Соцыялізм»;

па «Главлесхиму» — трэст Белхімлес з усімі прадпрыемствамі, барысаўскі тэрпентынны завод (са складу каніфольна-скіпідарнага трэста) і новабеліцкія заводы каніфольна-мыльны і ізаляцыйных пліт;

па «Главспичпрому» — запалкавыя фабрыкі: «Х Кастрычнік», «Везувій» і «Пролетарская перамога» імя Кірава.

па фанертрэсту — фанерныя заводы: «Звязда», «Чырвоны кастрычнік», завод № 24, віцебскі, «Комінтэрн», імя Галадзеда, «Везувій» і «Чырвоная Бярэзіна».

Апрача таго, Наркамлесу БССР перадаюцца бабруйскі, новабарысаўскі і полацкі тэхнікумы.

Перадача павінна быць закончана не пазней 30 студзеня.

Бабруйскі і гомельскі дрэваапрацоўчыя камбінаты трэста Белдрэў застаюцца ў сістэме Наркамлеса СССР. (БЕЛТА).

КАРЫСНАЯ ЭКСКУРСІЯ

Мінулі школьныя канікулы. Непрыкметна праляцелі два тыдні вясёлага, радаснага адпачынку совецкай дзетвары. Прыступіўшыя на заняткі, дзеці прынеслі з сабой вялікі багаж свежых уражанняў, незабываемых успамінаў.

20 вучняў старэйшых класаў 5-й менскай школы звярнуліся з экскурсіі па маршруту Менск — Ленінград — Мурманск. Адной з галоўных мэт экскурсіі было азнаямленне з пушкінскімі помнікамі. 16 студзеня ўдзельнікі экскурсіі наведалі рэдакцыю «Звязды» і расказалі аб сваіх уражаннях.

— Экскурсія запомніцца надоўга,—гаварылі экскурсанты.

У Ленінградзе вучні агледзелі дом, у якім жыў апошнія гады А. С. Пушкін, наведалі літаратурны музей. У музеі рэбят азнаёмілі з аддзелам Пушкіна. Шматлікія дакументы з жыцця паэта, яго бібліятэка, рукапісы, альбомы, рысункі дапамаглі яшчэ глыбей уявіць жыццёвы і творчы шлях вялікага паэта. У новым асвятленні паўсталі многія моманты апошніх год жыцця, дуэлі і смерці Пушкіна. І калі дзевяцікласніца Хая Лібо расказвае пра музей, яна не толькі перадае тое, што бачыла, а грунтоўна характарызуе творчасць паэта і абстаноўку, якая яго акружала.

— Я рыхтую адзін з дакладаў да школьнага пушкінскага вечара, — кажа ўдзельніца экскурсіі Рыва Штэйнкман. — Дакументы, з якімі мы азнаёміліся ў музеі, далі мне багаты матэрыял для даклада.

Ванда Цітовіч расказвае пра столік, за якім працаваў Пушкін, чарнільніцу, пяро, ларэц для рукапісаў. Экскурсанты прывезлі з сабой перапісаныя з рукапісаў і альбомаў эпіграмы Пушкіна. Веды ўзбагаціліся новымі, невядомымі дагэтуль фактамі. Вобраз паэта стаў яшчэ больш жывым і блізкім ва ўяўленні рэбят.

Не з меншай цікавасцю экскурсанты Фіма Фіш, Ліштван Іра, Мінковіч Соня дзеляцца ўражаннямі ад наведвання Мурманска. Многія з рэбят раней ездзілі на поўдзень, але яны прызнаюцца, што паўночны край зацікавіў іх яшчэ больш. Яны агледзелі самы паўночны незамярзаючы совецкі порт, пабывалі на барту ледакола, на Туломскай гідраэлектрастанцыі, ездзілі на аленях у госці да лапараў у аленаводчы калгас. Перад імі паўстаў захапляючы малюнак совецкай поўначы, аблічча якой зменена соцыялістычным будаўніцтвам.

Юныя экскурсанты вялі падрабязныя асабістыя дзеннікі. З поўначы яны прывезлі экспанаты для школы: кавалкі хібінскага апатыту, алені мох, граніт, шкуркі аленя. У часе перапынкаў у школе расказы экскурсантаў слухаюцца, як цікавыя лекцыі пра багацце нашай совецкай радзімы. Арганізуецца спецыяльны школьны вечар расказаў удзельнікаў экскурсіі.

— Экскурсанты ўсюды сустракалі гасцінны і прыветлівы прыём, — расказвае кіраўнік экскурсіі, старшы піонерважаты школы т. Рубінштэйн, — дзеці прыехалі з багатымі ўражаннямі, радасным настроем, з жаданнем выдатна вучыцца, апраўдаць бязмерныя клопаты аб іх і шырокія магчымасці, якія адкрыты перад імі.

ХАДКЕВІЧ.

Шмат новых жыллёвых дамоў пабудавана ў Гомелі з часу перапісу насельніцтва 1926 года. У канцы мінулага года закончана будаўніцтва прыгожага дома на рагу Кааперацыйнай і Першамайскай вуліц. НА ЗДЫМКУ: дом горсовета на рагу Кааперацыйнай і Першамайскай вуліц у Гомелі. Фото Соркіна (БСФ).

У ПУШКІНСКІМ КАМІТЭЦЕ БССР

21 студзеня пад старшынствам акадэміка С. Я. Вальфсона адбылося чарговае пасяджэнне ўрадавага пушкінскага камітэта БССР.

На пасяджэнні была заслухана інфармацыя дырэктара Дзяржаўнага выдавецтва БССР тав. Брэнейзіна аб выпуску пушкінскай літаратуры да юбілея і загадчыка сектара мастацкай самадзейнасці кіраўніцтва па справах мастацтваў пры СНК БССР тав. Рубінштэйна аб падрыхтоўцы ўсебеларускага пушкінскага фестываля.

Пушкінскі камітэт у сваёй пастанове азначыў, что Дзяржвыдат не выканаў дырэктывы ўрада аб выпуску да юбілея на беларускай мове першых тамоў поўнага збору твораў вялікага рускага паэта.

Камітэт абавязаў выдавецтва і друкарню імя Сталіна забяспечыць да пушкінскіх дзён выданне на беларускай мове твораў «Кавказский пленник», «Цыгане», «Домик в Коломне».

Па інфармацыі тав. Рубінштэйна, пушкінскі камітэт ухваліў прапанову аб арганізацыі ўсебеларускага пушкінскага фестываля. Фестываль намечаны на 15 лютага.

ДЭЛЕГАЦЫІ БССР НА ЎСЕСАЮЗНЫХ УРАЧЭБНЫХ З'ЕЗДАХ

27 студзеня ў Маскве склікаецца IV Усесаюзны з'езд па барацьбе з венерычнымі і скурнымі хваробамі. З дакладамі выступяць буйнейшыя вучоныя Совецкага Саюза прафесары Бронер, Сперанскі, Расіянскі і інш. У яго рабоце прымуць удзел таксама і замежныя вучоныя.

Ад БССР на з'езд выязджае дэлегацыя з 12 чалавек на чале з дырэктарам Беларускага скурна-венералагічнага інстытута праф. Пракапчуком. У склад дэлегацыі ўваходзяць праф. Багдановіч (Віцебск) і рад урачоў Менска, Гомеля, Бабруйска, Полацка. Праф. Пракапчук зробіць даклад на тэму: «Рэакцыйныя змяненні ў скуры пад уплывам фізіка-хімічных раздражальнікаў».

25 студзеня ў Маскве адкрыецца Усесаюзная нарада па фармацэўтычнай і зубаўрачэбнай адукацыі. Ад БССР у нарадзе прыме ўдзел дэлегацыя з 4 чалавек. Начальнік лячэбнага кіраўніцтва Наркамата аховы здароўя БССР урач Гранаў выступіць з судакладам аб фармацэўтычнай і зубаўрачэбнай адукацыі ў БССР.

26 студзеня ў Маскве склікаецца Усесаюзная канферэнцыя ўрачоў-уролагаў (хваробы нырак, мачавога пузыра і інш.). Ад БССР на канферэнцыю выязджае дэлегацыя з 8 чалавек на чале з праф. Іргерам.

БЛІСКУЧЫ РЭКОРД ШЛІФАВАЛЬШЧЫКА ГІНДЗІНА

ВІЦЕБСК. Небывалы рэкорд даў 15 студзеня на заводзе «Чырвоны металіст» імя Кірава малады шліфавальшчык варштатабудаўнічага цэха т. Гіндзін Міхаіл, які стаіць на працэсе шліфоўкі дэталей да паліровачных варштатаў. Працуючы ў трэцяй змене, ён у ноч з 15 на 16 студзеня за дзве з паловай гадзіны работы даў тры дзенных нормы: замест 5 шпіндаляў за сем гадзін тав. Гіндзін за дзве з паловай гадзіны адшліфаваў 15 шпіндаляў, што складае 840 проц. дзеннай нормы.

Арк. ЗАРУБЕЖНЫ.

ЧАЦВЕРТЫЯ УСЕСАЮЗНЫЯ ЗАВОЧНЫЯ ХІМІЧНЫЯ СПАБОРНІЦТВЫ

З 1 па 15 сакавіка бягучага года секцыя процілаветранай і хімічнай абароны Цэнтральнага совета Асоавіяхіма СССР праводзіць чацвертыя ўсесаюзныя завочныя хімічныя спаборніцтвы каманд Асоавіяхіма. Перад пачаткам усесаюзных спаборніцтваў з 1 па 15 лютага адбудуцца раённыя хімічныя спаборніцтвы і з 15 па 28 лютага завочныя абласныя (краявыя, рэспубліканскія) хімічныя спаборніцтвы каманд Асоавіяхіма.

У гарадах і раёнах БССР да гэтых спаборніцтваў зараз рыхтуецца каля 700 хімічных каманд.

РЭЧЫЦКАЯ „ГАСЦІННАСЦЬ“

[illegible]

Н. ГАСМАН.

СЕСІЯ АКАДЭМІІ НАВУК БССР

23 студзеня ў Менску адкрываецца чарговая сесія Акадэміі навук БССР. [illegible] План работ Акадэміі навук на 1937 год. Сесія праводзіцца пленумам акадэміі.

РАСКРАДАЛЬНІКІ ЭЛЕКТРАМАТЭРЫЯЛАЎ

[illegible]

І. МІН.

БАРАЦЬБА СА СНЕЖНЫМІ ЗАНОСАМІ

[illegible]

ДЭМАНСТРАВАННЕ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫХ ФІЛЬМАЎ У КАЛГАСАХ

[illegible]

Кіраўнік брыгады ТУРУХІНА.

РОЗЫГРЫШ КУБКА БССР ПА ХАКЕЮ

[illegible]

Усяго ў розыгрышы кубка БССР прымуць удзел 12 чацвёрак каманд БССР.

Адказны рэдактар Д. Б. ЮРКОЎ.

ІМЗО пры ЦК КП(б)Б

ПАВЕДАМЛЯЕ,

што ЛЕКЦЫЯ ПА ГІСТОРЫІ ПАРТЫІ ПАПУЛЯРНАГА КУРСА НА ТЭМУ:

«ПАРТЫЯ БОЛЬШЭВІКОЎ УГАДЫ ІМПЕРЫЯЛІСТЫЧНАЙ ВАЙНЫ»

ЗАМЕСТ 15 СТУДЗЕНЯ БУДЗЕ ПЕРАДАВАЦЦА ПРАЗ РАДЫЁСТАНЦЫЮ імя КОМІНТЭРНА 23 СТУДЗЕНЯ Ў 18 ГАДЗІН 30 МІНУТ.

25 СТУДЗЕНЯ Ў 20 ГАДЗІН ПРАЗ ТУЮ Ж РАДЫЁСТАНЦЫЮ БУДЗЕ ПЕРАДАНА ЛЕКЦЫЯ ПА ПЫТАННЯХ КАНСТЫТУЦЫІ. СЛУХАЙЦЕ АРГАНІЗАВАНА Ў РАДЫЁАЎДЫТОРЫЯХ, ПАРТГАБІНЕТАХ І ІНДЫВІДУАЛЬНА НА-ДАМУ.

Дырэктар ІМЗО пры ЦК КП(б)Б БЕКЕРМАН.

УСЕБЕЛАРУСКІ ПУШКІНСКІ КАМІТЭТ І КІРАЎНІЦТВА ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВАЎ ПРЫ СНК БССР

абвяшчаюць ЗБОР ЭКСПАНАТАЎ

на Ўсесаюзную ПУШКІНСКУЮ ВЫСТАЎКУ,

якая арганізоўваецца ў Маскве.

На выстаўку могуць быць прадстаўлены работы як прафесіянальных майстраў, так і творы народнай творчасці, як-та: малюнкі, партрэты, бюсты, лепка, графіка, вышыўка, ткацтва, разьба па дрэву, кераміка і інш. работы на пушкінскія тэмы.

Работы павінны быць прадстаўлены ў кіраўніцтва па справах мастацтваў (Дом урада, пакой № 604) не пазней 25 студзеня 1937 года.

Лепшыя работы будуць прэміраваны.

УСЕБЕЛАРУСКІ ПУШКІНСКІ КАМІТЭТ.

КІРАЎНІЦТВА ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВАЎ ПРЫ СНК БССР.

ПРАЦЯГВАЕЦЦА ПРЫЁМ ПАДПІСКІ на 1937 ГОД

НА ДВУХМЕСЯЧНЫ ПАЛІТЫКА-ЭКАНАМІЧНЫ ЖУРНАЛ — ОРГАН ДЗЯРЖПЛАНА І КІРАЎНІЦТВА НАРОДНА-ГАСПАДАРЧАГА ЎЧОТУ —

„СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ БУДАЎНІЦТВА“

Журнал «СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ БУДАЎНІЦТВА» асвятляе пытанні эканомікі БССР, размяшчэння прадукцыйных сіл краіны, выяўлення новых рэсурсаў сыравіны і іх выкарыстання, стаханаўскі рух у прамысловасці, сельскай гаспадарцы і транспарце, пытанні планавання і ўчоту, арганізацыю вытворчасці і важнейшыя вынаходствы.

«СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ БУДАЎНІЦТВА» ў 1937 годзе — апошнім годзе другой пяцігодкі - будзе шырока асвятляць ход выканання плана другой пяцігодкі і праблемы трэцяй пяцігодкі.

«СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ БУДАЎНІЦТВА» ў 1937 годзе будзе асвятляць пытанні совецкага будаўніцтва (работа акрвыканкомаў, райвыканкомаў і сельсоветаў).

Журнал «СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ БУДАЎНІЦТВА» неабходзен кожнай совецкай і грамадскай арганізацыі, прадпрыемству, навуковай установе і бібліятэцы, а таксама кожнаму кіруючаму совецкаму, гаспадарчаму і навуковаму работніку.

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: на год — 12 руб., на 6 мес. — 6 руб.

Цана асобнага нумара 2 руб.

Падпіска на журнал «СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ БУДАЎНІЦТВА» ў студзені і лютым месяцах будзе прымацца З ПЕРШАГА НУМАРА.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ўсімі паштовымі аддзяленнямі і пісьманосцамі, аддзяленнямі Саюздруку ў гарадах і раёнах БССР.

Галоўная кантора вучэбна-педагагічнай літаратуры

ПАСТУПІЛІ Ў ПРОДАЖ

ДАПАМОЖНІКІ

ДЛЯ ВЫШЭЙШЫХ ПЕДАГАГІЧНЫХ НАВУЧАЛЬНЫХ УСТАНОЎ і ВЫКЛАДЧЫКАЎ СЯРЭДНЯЙ ШКОЛЫ:

Гібш І. А., дац. Маск. дзярж. педаг. ін-та імя А. С. Бубнова. «ЭЛЕМЕНТАРНАЯ МАТЕМАТИКА». Агульны курс. Зацверджана НКА РСФСР Вучпедгіз. 1936. Стар. 264. Т. 60.000. Цана у каленк. пер. 3 р. 85 к.

Гангнус Р. В. і Гурвіц Ю. О. «ГЕОМЕТРИЯ. Ч. 1-ая, Планиметрия», пад. рэд. праф І. К. Андрэева, Выд 3-е. Дапушчана НКА РСФСР Вучпедгіз. 1936. Стар. 312. Т. 60.000. Ц. у пер. 4 р. 50 к.

ДАПАМОЖНІК ПА ДАШКОЛЬНАМУ ВЫХАВАННЮ. «РАБОТА В ДЕТСКОМ САДУ». Зборнік метадычных артыкулаў. Пад рэд. Е. Е. Цырлінай і К. А. Дружыцкай. НКА. Вучпедгіз 1936. Стар. 88. Т. 55.000. Ц. 1 р.

ПРОДАЖ КНІГ ва ўсіх магазінах і кіёсках КОГИЗ'а.

Наложаным плацяжом высылае «Кніга-поштай» з усіх абласных і краявых аддзяленняў КОГИЗ'а.

БЕЛКАНТОРА ЗАГОТЛЁН

ПРАДАЕ ПАСЕЎНАЕ НАСЕННЕ ЧЫРВОНАЙ КАНЮШЫНЫ

ПРАЗ СВАЕ АДДЗЯЛЕННІ Ў НАСТУПНЫХ РАЁННЫХ ЦЭНТРАХ:

АСВЕІ, ОРШЫ, БЕШАНКОВІЧАХ, БАГУШЭЎСКУ, БЯЛЫНІЧАХ, БАРЫСАВЕ, БУДА-КАШАЛЕВЕ, БЫХАВЕ, БЯРЭЗІНЕ, ВЕТРЫНЕ, ВІЦЕБСКУ, ГАРАДКУ, ГОРКАХ, ДРЫСЕ, ДУБРОЎНЕ, ДРЫБІНЕ, СТ. ГАРОЧЫЦЫ (ДАМАНАВІЧЫ), ЖЛОБІНЕ, ДОЎСКУ (ЖУРАВІЦКІ РАЁН), КАСЦЮКОВІЧАХ, КРУПКАХ, КЛІМАВІЧАХ, КРЫЧАВЕ, КАРМЕ, ЧЫРВОНАПОЛЛІ, ЛЁЗНЕ, ЛЕПЕЛІ, СТ. ХОДАСЫ (МСЦІСЛАЎЛЬ), СТ. БЫЧЫХА (МЕХАВА), МАГІЛЕВЕ, ПОЛАЦКУ, РАСОНАХ, РЭЧЫЦЫ, СЯННО, СІРОЦІНЕ, СУРАЖЫ, НОВАБЕЛІЦЫ (ГОМЕЛЬ), УШАЧАХ, УВАРАВІЧАХ, ХОЦІМСКУ, ХОЙНІКАХ, ХАЛОПЕНІЧАХ, ЧАШНІКАХ, ЧАВУСАХ, ШКЛОВЕ, ЕЛЬСКУ, ЧЭРВЕНІ І ПА МОЗЫРСКАМУ РАЁНУ НА СТ. КАЛІНКАВІЧЫ.

Праз пункты Заготзярно ў РАЁНАХ:

АСІПОВІЦКІМ, ЖЫТКАВІЦКІМ, ЗАСЛАЎСКІМ, КЛІЧАЎСКІМ, ЛОЕЎСКІМ, МЕНСКІМ, ПАРЫЦКІМ, ПРАПОЙСКІМ, ПЕТРЫКАЎСКІМ, СМАЛЯВІЦКІМ, СТАРАДАРОЖСКІМ, ЧАЧЭРСКІМ, ЧЭРЫКАЎСКІМ.

Праз райзагі спажыўкааперацыі ў РАЁНАХ:

БРАГІНСКІМ, БЯГОМЛЬСКІМ, ГЛУСКІМ, ДОБРУШСКІМ, КАМАРЫНСКІМ, КАПАТКЕВІЦКІМ, ЛАГОЙСКІМ, ЛЕЛЬЧЫЦКІМ, ЛЮБАНЬСКІМ, НАРАЎЛЯНСКІМ, ПЛЕШЧАНІЦКІМ, ТУРАЎСКІМ і СВЯЦІЛАВІЦКІМ.

ПРОДАЖ НАСЕННЯ праводзіцца па дзяржаўных адпускных цэнах усім спажыўцам У НЕАБМЕЖАВАНАЙ КОЛЬКАСЦІ.

БЕЛЗАГОТЛЁН.

Украдзеную круглую пячатку заўкома 2-й механ. пякарні лічыць несапраўднай.

Згублена круглая пячатка «Ленинградское отделение Взрывпрома Начальник взрывных работ по БССР». Лічыць несапраўднай.

ЗАГАД № 104

ПА НАРОДНАМУ КАМІСАРЫЯТУ АСВЕТЫ БССР

10 студзеня 1937 г. г. Менск

[illegible]

Народны камісар асветы БССР ДЗЯКАЎ.

МЕНСКАЯ ШКОЛА КУЛЬТАСВЕТРАБОТЫ абвяшчае НАБОР

[illegible]

ДЫРЭКЦЫЯ.

ДРОБЛЕНАЯ КУКУРУЗА З МАСЛАМ

[illegible]

САЮЗКАНСЕРВЗБЫТ.

Ад 21 студзеня СВЯТА НАРОДАЎ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР (БДТ-1)

ПЛАТОН КРЭЧЭТ

ТРАКТАРЫШЧЫЦА

КАНЦЭРТ БЕТХОВЕНА

«БЕСПРИДАННИЦА»

Уп. Галоўлітбела № К—546. Друкарня газеты «Звязда» Менск Совецкая 63. К. Б. С.